

ହେସଟେଳ

(ପ୍ରଥମ ଭାଗ)

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ

2UDFGA

(ଭାଷା, ଗଣିତ ଓ ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟନର ସମାନ୍ତର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତକ)

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ
ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟାଲୟ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ହସଖେଳ

(ପ୍ରଥମ ଭାଗ)

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ

ସଂପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀ :

- ଡ. ଚକ୍ରଧର ବିଶ୍ୱାଳ
- ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଧବ ପରିଷ୍ଠା
- ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ରଥ
- ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମଲ୍ଲିକ

ସମୀକ୍ଷକ ମଣ୍ଡଳୀ :

- ଶ୍ରୀ ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା
- ଶ୍ରୀ ନୀଳମାଧବ ପରିଷ୍ଠା
- ଶ୍ରୀ ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର

ସଂଯୋଜନୀ :

- ଡ. ପ୍ରୀତିଲତା ଜେନା
- ଡ. ଡିଲୋଉମା ସେନାପତି
- ଡ. ସବିତା ସାହୁ

ପ୍ରକାଶକ :

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ମୁଦ୍ରଣ ବର୍ଷ : ୨୦୧୦

୨୦୧୫

ପ୍ରସ୍ତୁତି :

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ, ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୁଦ୍ରଣ :

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଉପାଦନ ଓ ବିକ୍ରୟ, ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଜଗତମାତାଙ୍କର ଚରଣରେ ଅଦ୍ୟାବଧି ମୁଁ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଭେଟି ଦେଉଥାଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ମୋତେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ଓ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନେ ହେଉଛି । ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ମୂଲ୍ୟବାନ ଭେଟି ମୁଁ ଯେ ଜଗତ ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ଥୋଇପାରିବି, ତାହା ମୋର ପ୍ରତ୍ୟେ ହେଉନାହିଁ । ଏଥିରେ ରହିଛି ମୋର ସମଗ୍ର ରଚନାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ କରିବାର ଚାବିକାଠି । ଯେଉଁ ନୂଆ ଦୁନିଆ ପାଇଁ ମୁଁ ଛଟପଟ ହେଉଛି, ତାହା ଏହିଥିରୁ ହିଁ ଉଭବ ହୋଇପାରିବ । ଏହା ମୋର ଅନ୍ତିମ ଅଭିଳାଷ କହିଲେ ଚଲେ ।

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି

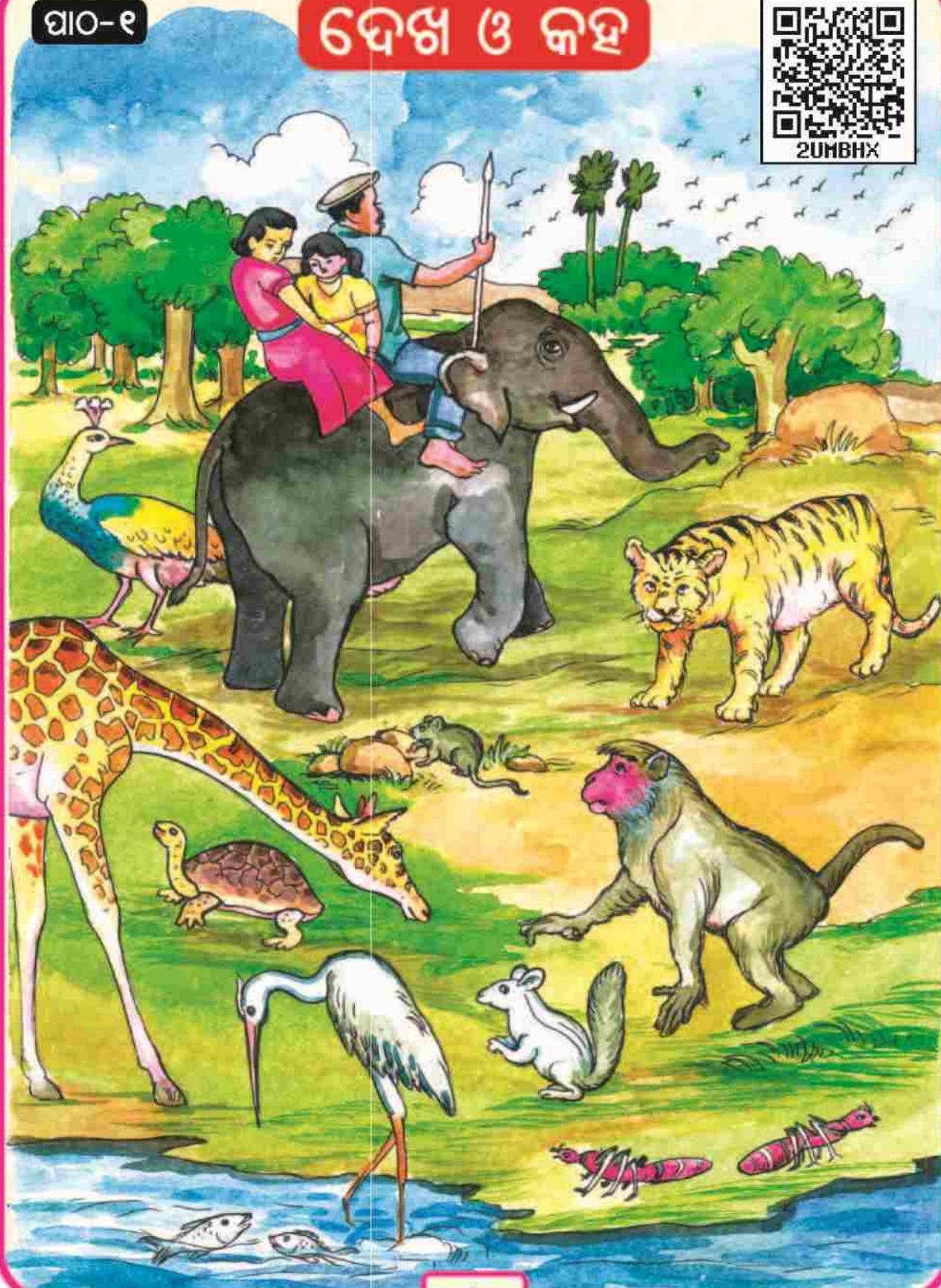

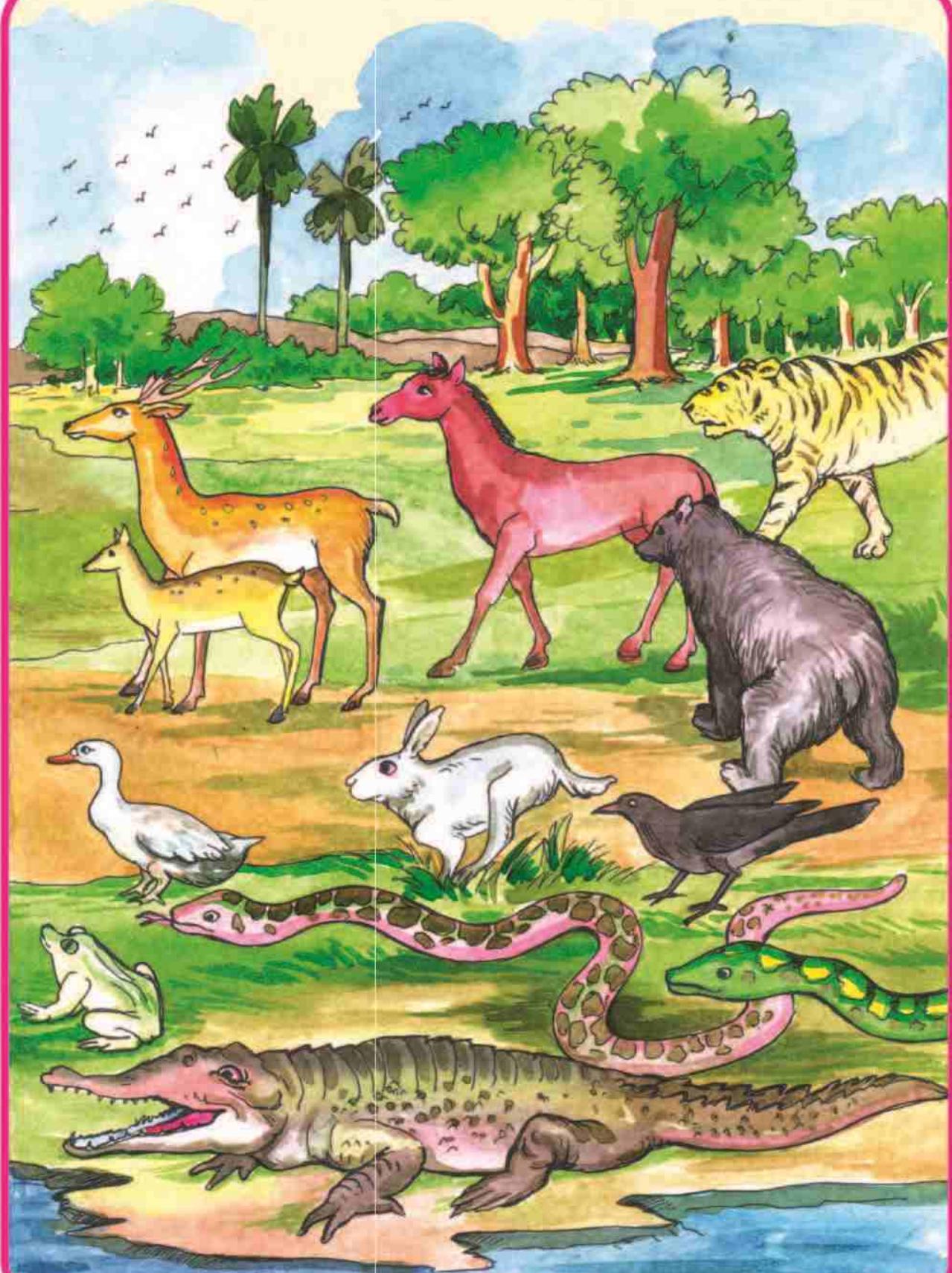
ଆମ ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ

“ଜନ-ଶଣ-ମନ-ଅଧିନାୟକ ଜୟ ହେ
ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା
ପଞ୍ଚାବ-ସିନ୍ଧୁ-ଗୁଜ୍ଜରାଟ-ମରାଠା
ଦ୍ରାବିଡ଼ ଉତ୍କୁଳ ବଙ୍ଗ
ବିନ୍ଧ୍ୟ-ହିମାଚଳ-ୟମୁନା ଗଙ୍ଗା
ଉତ୍କୁଳ ଜଳଧି ତରଙ୍ଗ
ତବ ଶୁଭ ନାମେ ଜାଗେ
ତବ ଶୁଭ ଆଶିଷ ମାଗେ
ଗାହେ ତବ ଜୟ ଗାଥା
ଜନଶଣ-ମଙ୍ଗଳ ଦାୟକ ଜୟ ହେ,
ଭାରତ ଭାଗ୍ୟ ବିଧାତା,
ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ,
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ ।”

ସୂଚୀପତ୍ର

ପାଠ ନଂ.	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧.	ଦେଖ ଓ କହ	୧
୨.	ଗୁନା ଗୁନି	୪
୩.	ଛେଳି ଉରେ ପାଣିକି	୧୧
୪.	ରଜଦୋଳି	୧୯
୫.	ଠୋ ଠୋ	୨୭
୬.	କହିଲା ଦେଖି	୩୭
୭.	ମୁନି ଯାଇଥିଲା ହାଟକୁ	୩୯
୮.	ରାଜାଙ୍କ ଭୋଜି	୪୭
୯.	ସପନ୍ତି ଅଜାଙ୍କ ସପନ ଦେଖା	୪୪
୧୦.	ଉଇ	୭୩
୧୧.	କିଚିରି ମିଚିରି	୭୭
୧୨.	ଦୀପାବଳି	୭୯
୧୩.	ଚତୁର କୁକୁଡ଼ା	୮୭

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ପ୍ରଥମେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ମନୋଯୋଗ ସହିତ ଚିତ୍ର ଦେଖିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାକୁ ଚିତ୍ର ବିଷୟରେ ମୁକ୍ତଭାବରେ କହିବା ପାଇଁ କୁହାୟିବ ।
- ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ଜୀବ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ କେମିତି ବୋବାନ୍ତି ? କିଏ କାହା ପାଖରେ ଓ ଦୂରରେ ଅଛି ? କିଏ କେଉଁଠି ଅଛି ? ବଡ଼ ଜୀବ / ସାନ ଜୀବ / ମୋଟା / ପତଳା କିଏ ? କାହା ପିଠିରେ ଝିଅମାନେ ବସିଛନ୍ତି ? କାହାର ରଙ୍ଗ କିପରି ? ଜୀବମାନଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରି ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ‘ଚିତ୍ର ଦେଖି ମୋତେ କ’ଣ ପଚାରିବ ପଚାର’ କହି ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପାଖରୁ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ନେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ଓ ପିଲାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବେ ।
- ଚିତ୍ର ଦେଖି ପିଲାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଥିବା ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରିବା ଓ ନିଜ ଚିତ୍ରରେ ରଙ୍ଗଦେବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ପିଲାଙ୍କୁ କହିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା କିଛି ଆଙ୍କିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ପଶୁ ଓ ଚଢ଼େଇ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଜୀବଙ୍କୁ ଓ ଚଢ଼େଇର ନାମ ପିଲା କହିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ସୂଚନା ଦେବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କିଛି କୌତୁକିଆ ପ୍ରଶ୍ନ, ଯଥା-ଜିରାପ ଓ ଗୁଣୁଚି ମୂଷା କ’ଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛନ୍ତି ? କୁଷ୍ମାର କାହିଁକି ହସୁଛି ? ହନ୍ଦୁମାଙ୍କତ କାହାକୁ କହୁଛି ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ ।
- ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ପଶୁ ଓ ଚଢ଼େଇ ମଧ୍ୟରୁ ଭୁମକୁ କାହାକୁ ଭଲଲାଗେ ? କାହିଁକି ଭଲଲାଗେ ଆଦି ପ୍ରଶ୍ନମାନ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିବେ । ୩୯ ପିରିଆଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଶୁଣିବା, କହିବା, ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବା, ବୁଝିବା, ଜୀବଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବା, ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ଓ କଞ୍ଚନା କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଟୁନା ଟୁନି

ଟୁନା ଟୁନି ଭାଇ ଭଉଣୀ
ଆଣିଲେ ଚାଉଳ ରୂପା,
ବିରି ବାଟିଲେ ଚକୁଳି କଲେ
କହିଲେ ଚଟିଆ ଅନା ।

ଚଉକି କଲା କଟକଟ
ବାଘମାମୁ ଛଟପଟ ।

କବାଟ ଖୋଲି କହିଲା ଟୁନା
ବାଘମାମୁ ହେ ଆସ,
ଚକୁଳି ରିନି ଚଟଣି ଖାଇ
ଚଉକି ଉପରେ ବସ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ‘ଚ’ ଅକ୍ଷର ଚାରିପଟେ ‘○’ କରିବା ଓ
‘ଟ’ ଅକ୍ଷର ଚାରିପଟେ ‘□’ କରିବା ।

ଚତୁରକି

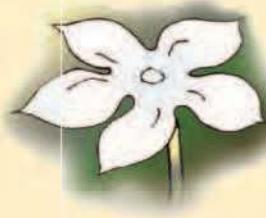
ବାଘ

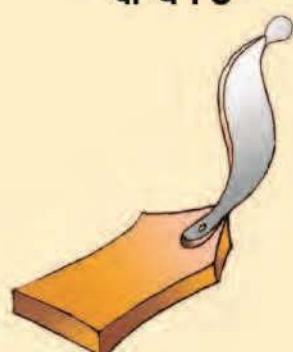
କବାଟ

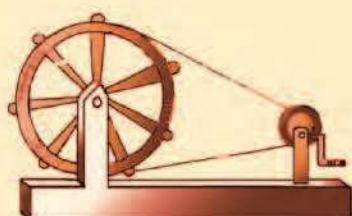
ଚଚ

ଟଗର

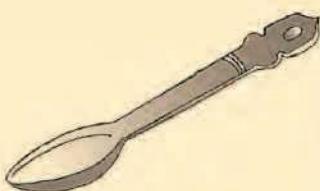
ପନିକି

ଅରଚ

ମାତିଆ

ଚାମଚ

୨. ତଳ ଛବିରେ ଥିବା ଜିନିଷମାନଙ୍କର ନାମ କହିବା ।
କେଉଁ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ଭାରି ଓ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ହାଲୁକା କହିବା ।

୩. ଘରେ ଥିବା କେତୋଟି ଭାରି ଜିନିଷର ନାମ କହିବା ।

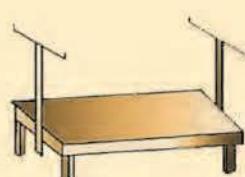
୪. ଛବି ଦେଖି ତଳ ଲେଖା ପଡ଼ିବା ।

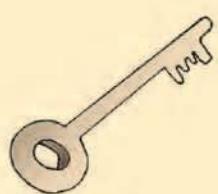
ଚଟିଆ

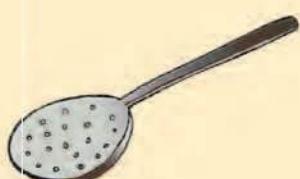
ଚପଳ

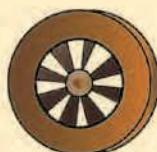
ଖଟ

ଚାବି

ଚର୍ଚୁ

ଚକ

୪. ଛବି ଦେଖି ଜହିବା ।

କ) କିଏ ଧୋତି ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି ?

ଖ) ସେ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି ?

ଘ) ତୁମ ଘରେ ଆଉ କିଏ କିଏ ଅଛନ୍ତି ?

ଘ) କିଏ ଶାଢ଼ି ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି ?

ଡ) ସେ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି ?

ଚ) ପୁରୁଷ ଲୋକମାନେ ଆଉ କେଉଁ ପୋଷାକସବୁ ପିନ୍ଧନ୍ତି ?

ଛ) ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ଆଉ କେଉଁ ପୋଷାକସବୁ ପିନ୍ଧନ୍ତି ?

୭. କବିତାରେ ‘ଚ’ ତଳେ ଗାର ଓ ‘ଟ’ ଉପରେ ଗାର ଦେବା ।

ଯେମିତି : ଚ   ଟ

୮. ‘ଚ’ ଓ ‘ଟ’ ଲଗାଇ ଆଉ କେଉଁ ସବୁ ଶବ୍ଦ ଜାଣିଛ ଆସ କହିବା ।

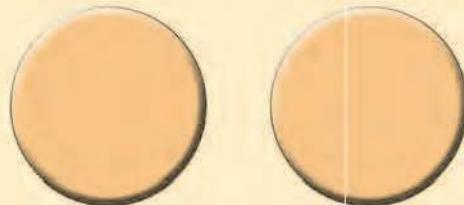
୮.

ଚଟିଆ ଆଖିରେ ଚଷମା ଲଗାଇ
ଚଉକି ଉପରେ ବସିଛି,
ଚଟଣି ତାଟିଆ ପାଟିରେ ଲଗାଇ
ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଚାଖୁଛି ।

‘ଚ’ ଅକ୍ଷର ଯେଉଁଠି ଅଛି ତା’ଉପରେ ଗୋଡ଼ି ରଖିବା ।

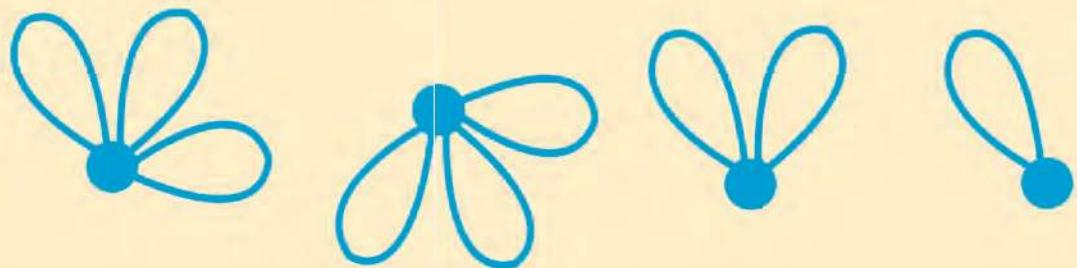
୯.କ)ଆସ ଚକୁଳି ପିଠାର ଛବି କରିବା ।

ଖ)ଆସ ଅଧା ଚକୁଳି ପିଠାର ଛବି କରିବା ।

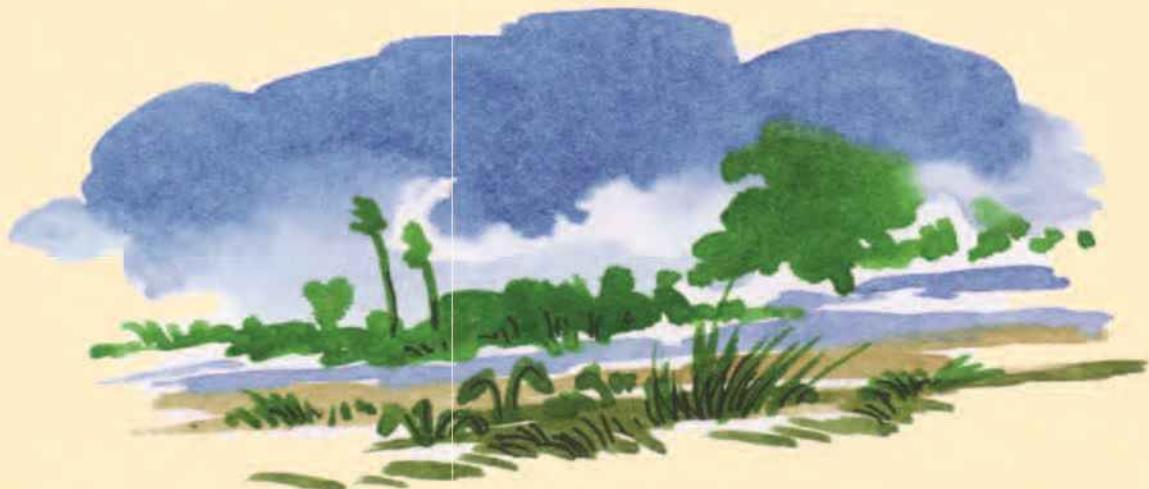
ଗ) ଅଧା ଫୁଲକୁ ପୂରା କରିବା ।

୧୦. ଛବି ଦେଖି ଜହିବା ।

- କ) ବେଙ୍ଗଲୀନାନୀ କ'ଣ କରୁଛି ?
- ଖ) ପିଠା କରିବା ପାଇଁ କି କି ଜିନିଷ ଦରକାର ?
- ଗ) ମାଙ୍କଡ଼ କ'ଣ ଦେଖୁଛି ?
- ଘ) ତୁମେ କେଉଁ ସବୁ ପିଠା ଖାଇଛ ?

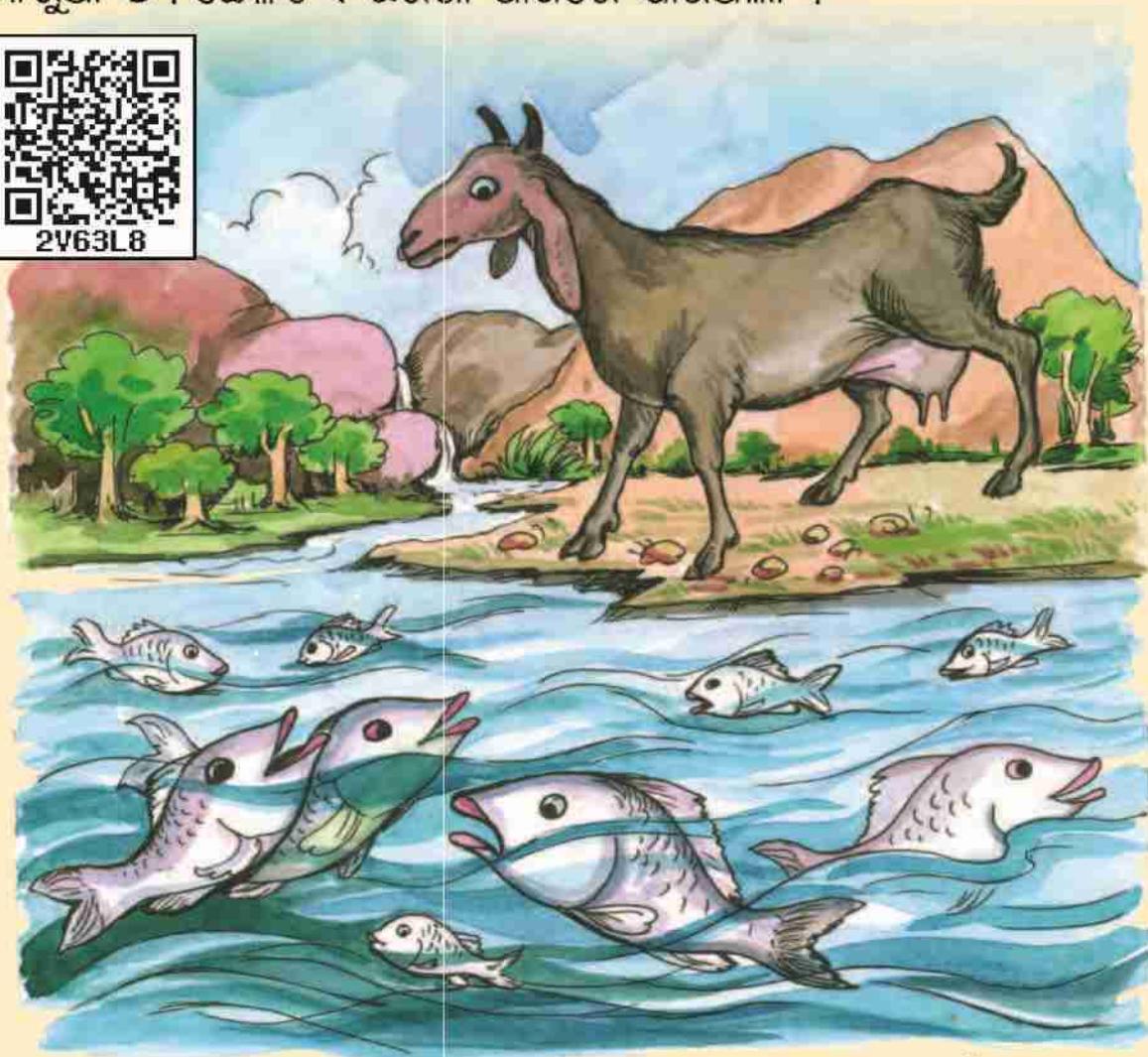

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

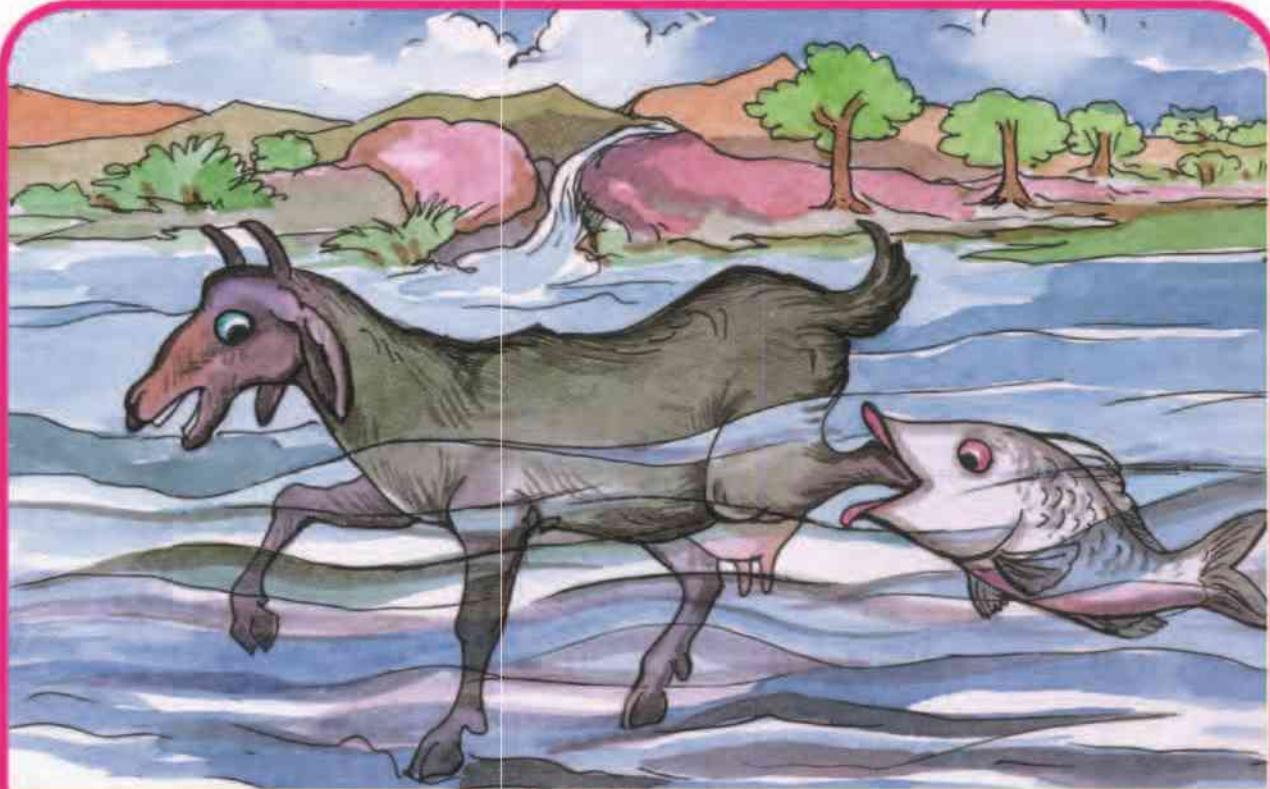
- ଚିତ୍ର ଦେଖି ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲାମାନେ କବିତାଟିକୁ ୨/୩ ଥର ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।
- କବିତାଟିକୁ ପଦ, ପଦରୁ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଅଧା ଧାଡ଼ି, ଅଧା ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୩ ଓ ୭ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା କିଛି କହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୫ରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୋଷାକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଦରକାର ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୯ ପରି ବାଲି, ଗୋଡ଼ିକୁ ନେଇ ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତିର କାମ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଏହି ପାଠଟିକୁ ପଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟୁନ ୨୧ ପିରିଆଡ଼ ଲାଗିବ । ଏହି ପାଠରୁ ଶୁଣିବା, କହିବା, ପଡ଼ିବା (ଚ ଓ ଟ), ଆବୃତ୍ତି କରିବା, ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ, ପ୍ରାକ୍ ଗଣନ (ଗୋଟିଏ ସହ ଗୋଟିଏକୁ ଯୋଡ଼ିବା, ଭାରି ଓ ହାଲୁକା, ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତି ଇତ୍ୟାଦି), କଞ୍ଚନା କରିବା, ପରିବେଶରୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଜିନିଷ, ପୋଷାକ, କିଏ କ'ଣ ପିନ୍ଧନ୍ତି ଓ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନାମ କହିବାର ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଛେଳି ତରେ ପାଣିକି

ବଶ ଭିତରେ ପାହାଡ଼ିଟିଏ । ପାହାଡ଼ ତଳେ ଝରଣାଟିଏ । ଝରଙ୍ଗର କରି ବହିଯାଉଥାଏ । ଝଲମଳ ପାଣି । ମାଛମାନେ ଫଙ୍କଫଙ୍କ ଡିଆଁଡେଇଁ କରୁଥା'ନ୍ତି । ଛେଳିଟିଏ ଝରଣା ପାଖରେ ଯାଉଥିଲା ।

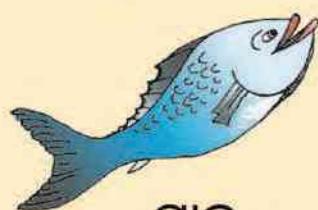
ଛେଳି ଝଲମଳ ପାଣିକୁ ଦେଖିଲା । ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ତା'ର ମନ ହେଲା । ସେ ପାଣି ଭିତରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ମାଛ ଦେହରେ ତା' ଗୋଡ଼ ବାଜିଗଲା । ମାଛଟି ରାଗରେ ଗରଗର ହୋଇ ଛେଳିର ଗୋଡ଼କୁ କାମୁଡ଼ି ଦେଲା ।

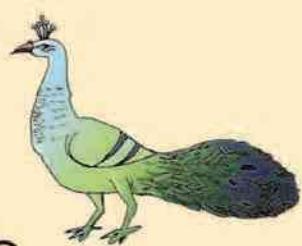
ଛେଳିର ଦେହ ଝିମଝିମ ହୋଇଗଲା । ସେ ଭୟରେ ପାଣିରୁ ବାହାରି ପକାଇଗଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ଛେଳି ପାଣି ଭିତରକୁ ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଛବି ଦେଖି କହିବା ।

ମାଛ

ମୟୂର

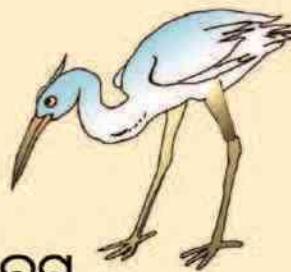
ଫୁରକା

ଫୁରଣା

ଗଛ

ବଗ

୨. ମଟର ଗରା ଝରକା ପର ଝୁମୁକା ମଗର
ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର-

‘ମ’ ଅକ୍ଷର ତଳେ (—) ଦେବା ।

‘ର’ ଅକ୍ଷରକୁ (○) ବୁଲାଇବା ।

‘ଗ’ ଅକ୍ଷର ଚାରିପଟେ (□) କରିବା ।

‘ଝ’ ଅକ୍ଷର ଚାରିପଟେ (△) କରିବା ।

୩. ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ଅକ୍ଷର ସହ ତଳ କୋଠିରେ ଥିବା ସମାନ
ଅକ୍ଷରକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

ମକା   ଗଛ   ବଗ   ଅରଟ   ମାଛ   ଝାଡ଼ୁ

ମ   ର   ଗ   ଝ

୪. କ) ତୁମ ଘର ପାଖରେ କେଉଁ ଗଛସବୁ ଅଛି କହିବା ।
ଖ) ବଣରେ କେଉଁ ଗଛସବୁ ଥାଏ କହିବା ।

୪. ପାଠ-୩ର ପ୍ରଥମ ଛବି ଦେଖି କହିବା ।

- ଛେଳି କେତୋଟି ?
- ବଡ଼ ମାଛ କେତୋଟି ?
- ସାନ ମାଛ କେତୋଟି ?
- ପାଣିରେ ମୋଟ ମାଛ କେତୋଟି ଅଛନ୍ତି ?

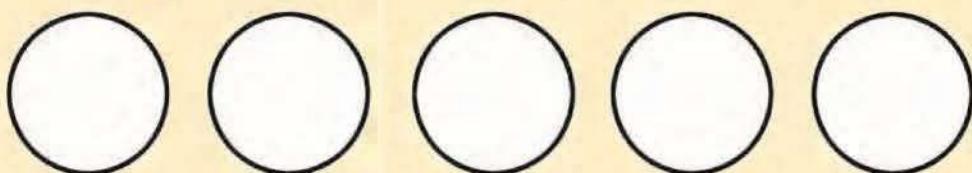
୫. ଆସ ଛବି କରିବା ।

ଦୁଇଟି ବଡ଼ ମାଛର ଛବି

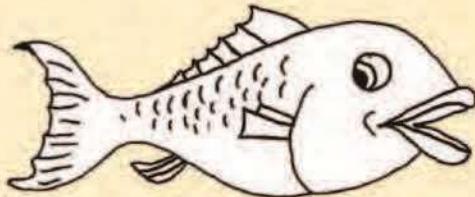
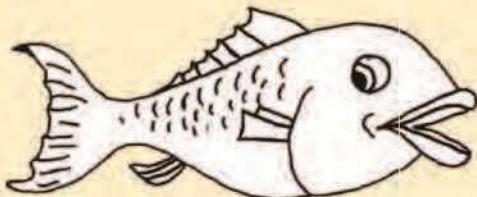
ତିନୋଟି ସାନ ମାଛର ଛବି

୬. ଆସ ରଙ୍ଗ କରିବା ।

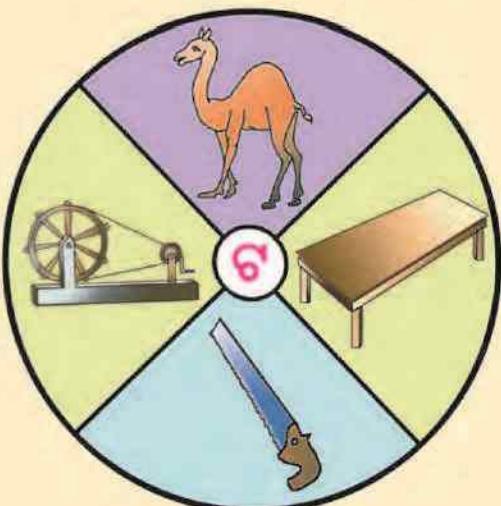
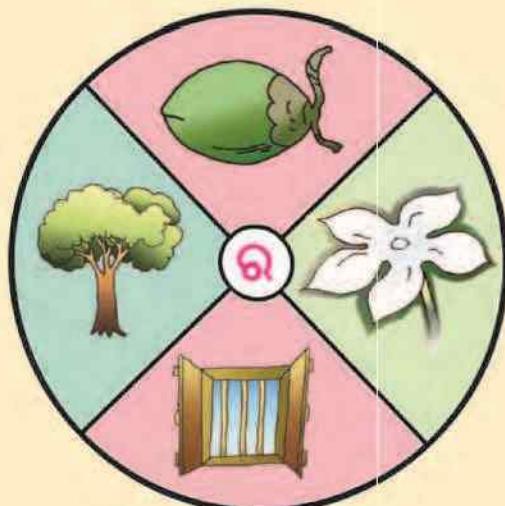
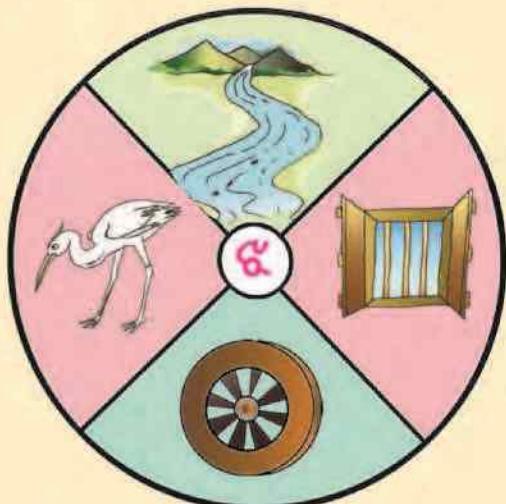
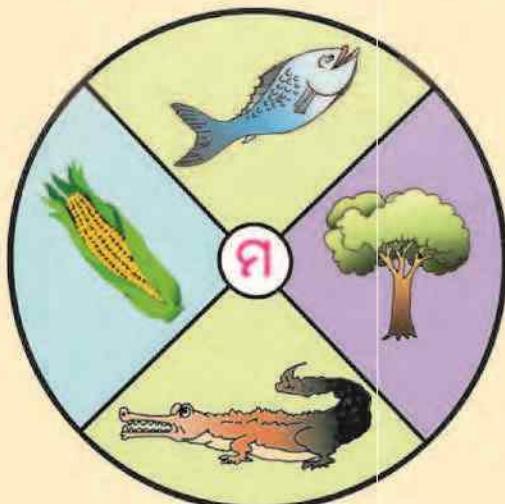
ବଲକୁ ନାଲି ରଙ୍ଗ ଦେବା । କେତୋଟି ବଲ ଗଣି କହିବା ।

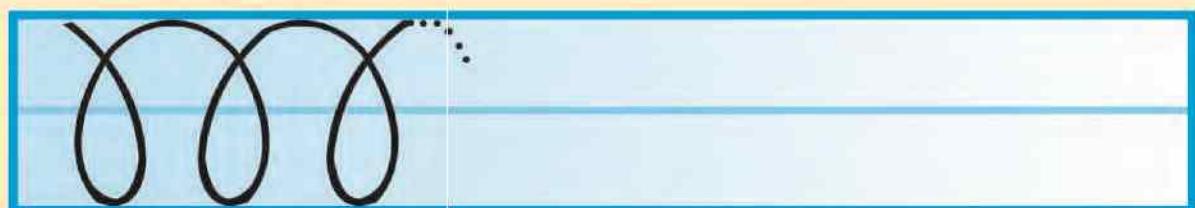
ଗୋଟିଏ ମାଛକୁ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ଦେବା ।

୮. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଲେଇ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷର ଓ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଛବି ଅଛି । ଯେଉଁ ଛବିର ନାମରେ ସେହି ଅକ୍ଷର ଅଛି ସେହି ଛବିକୁ ଅକ୍ଷର ସହ ଗାର ଚାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୯. କ) ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ।

ଖ)

ବେଳେ କିପରି ଝିଣ୍ଡିକାକୁ ଖାଇବାକୁ ଯିବ ଦେଖାଇବା ।
ଯେପରି

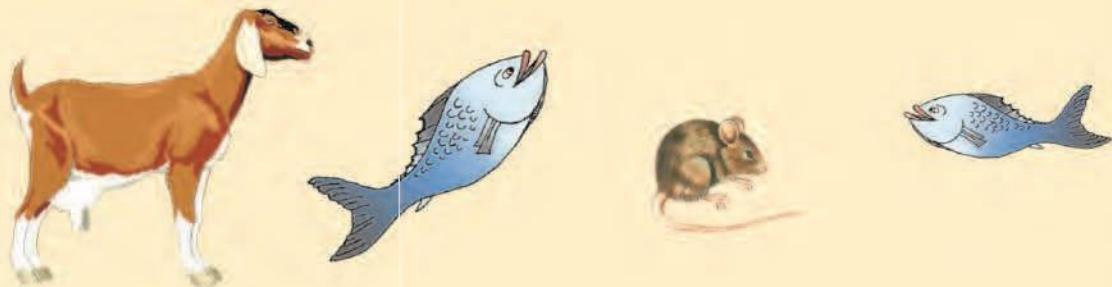
ଗ) ତାଲାରେ ଯେତେ ପାରିବା, କମଳାର ଚିତ୍ର କରିବା ।

୧୦. କହିଲ ଦେଖି...

- କ) ଛେଳିର ଗୋଡ଼ୁ ମାଛ ଦେହରେ ବାଜିଲା ପରେ ଛେଳି
କ'ଣ କହିଥିବା ?
- ଘ) ଛେଳି ପାଣିରେ ପଶିଲା ପରେ ବଡ଼ ମାଛମାନେ
ସାନ ମାଛଙ୍କୁ କ'ଣ କହିଥିବେ ?

୧୧. ଛବି ଦେଖି କହିବା - କିଏ ବଡ଼ କିଏ ସାନ ?

୧୨.

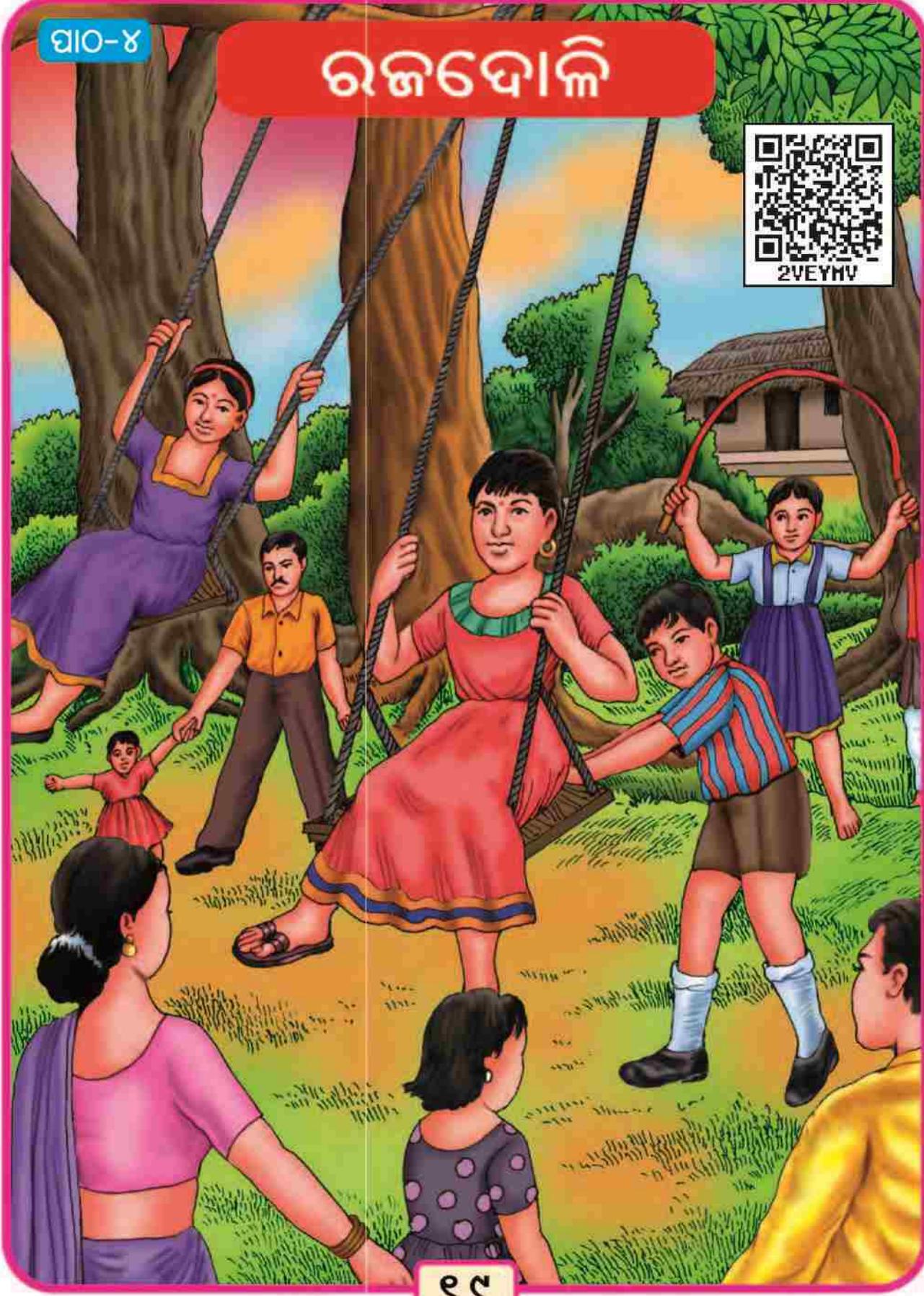

ଉପରେ ଥିବା ଛବି ଦେଖିବା । ତା' ବିଷୟରେ କହିବା ।

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

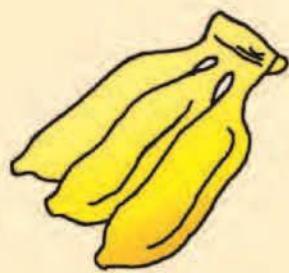
- ଗପଟିକୁ ଚିତ୍ର ସହିତ ୨/୩ ଥର ପାଠ କରାଇ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କାମ କରାଯିବ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୂଚନା ବୁଝିବାରେ ଯେଉଁଠି ପିଲାଙ୍କ ଅସୁବିଧା ହେବ ସେଠି ଶିକ୍ଷକ ସୂଚନା ପଡ଼ି ବୁଝାଇଦେବେ ।
- ଏହି ପାଠଟିର ପରିଚାଳନା କଲାବେଳେ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୮ ଓ ୧୦ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପରି ଆହୁରି ଅଧିକା କାମ କରାଯାଇପାରିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୧ କାମ ସହ ଶ୍ରେଣୀ କୋଠରି, ବିଦ୍ୟାଳୟ ହତା, ଆଖପାଖ ଜିନିଷକୁ ନେଇ କିଏ ବଡ଼ - କିଏ ସାନ ବିଷୟରେ କାମ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୨ ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଅତି କମରେ ୪/୫ଟି ବାକ୍ୟ କହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଏହି ପାଠ ପାଇଁ ଅନ୍ୟୁନ ୨୭ଟି ପିରିଆଡ଼ ରହିବ । ଏହି ପାଠରୁ କଥୋପକଥନ, ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବା, ଛବି ଦେଖି କହିବା, ମ, ର, ଗ, ଝ ଚିହ୍ନିବା ଓ ପଡ଼ିବା, ଏ ରୁ ୯ ଯାଏଁ ଗଣିବା, ନିଜ ପରିବେଶରେ ଥିବା ବଣ, ପାହାଡ଼, ନଈ, ଝରଣା ଓ ଗଛର ଧାରଣା, ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ (ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତି), ବଡ଼-ସାନ ଚିହ୍ନିବା, ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ବିଷୟରେ ଧାରଣା ଇତ୍ୟାଦିର ବିକାଶ ହେବାର ସୁଯୋଗ ରହିଛି ।

ରଜଦୋଳି

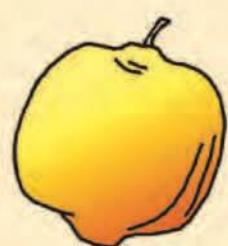

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଛବି ଦେଖି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ିବା ।

କଦଳ

କମଳା

କାନ

ପଗଡ଼ି

ପର

ପଇଡ଼

ନଖ

ନଚୁ

ନଳ

୨. କର କଟକ ଚଷମା କମଳା

(ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ‘କ’ ଅକ୍ଷରରେ ‘’ ବୁଲାଇବା)

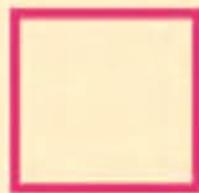
ମଗର ନଟ ନର ନଳ

(ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ‘ନ’ ଅକ୍ଷରରେ ‘’ ଦେବା)

ପର ପଟ ପଇଡ଼ ପଇସା

(ଶବ୍ଦରେ ଥିବା ‘ପ’ ଅକ୍ଷରରେ ‘’ ଦେବା)

୩.

ପ୍ରଶ୍ନ ୨ ର କାମରୁ ଗଣି ଯେଉଁଟି ଯେତୋଟି
ହେଲା ତା’ଭିତରେ ସେତୋଟି ଗାର ପକାଇବା ।

୪. ଶବ୍ଦ ସହ ଠିକ ଚିତ୍ରକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

ମଟର

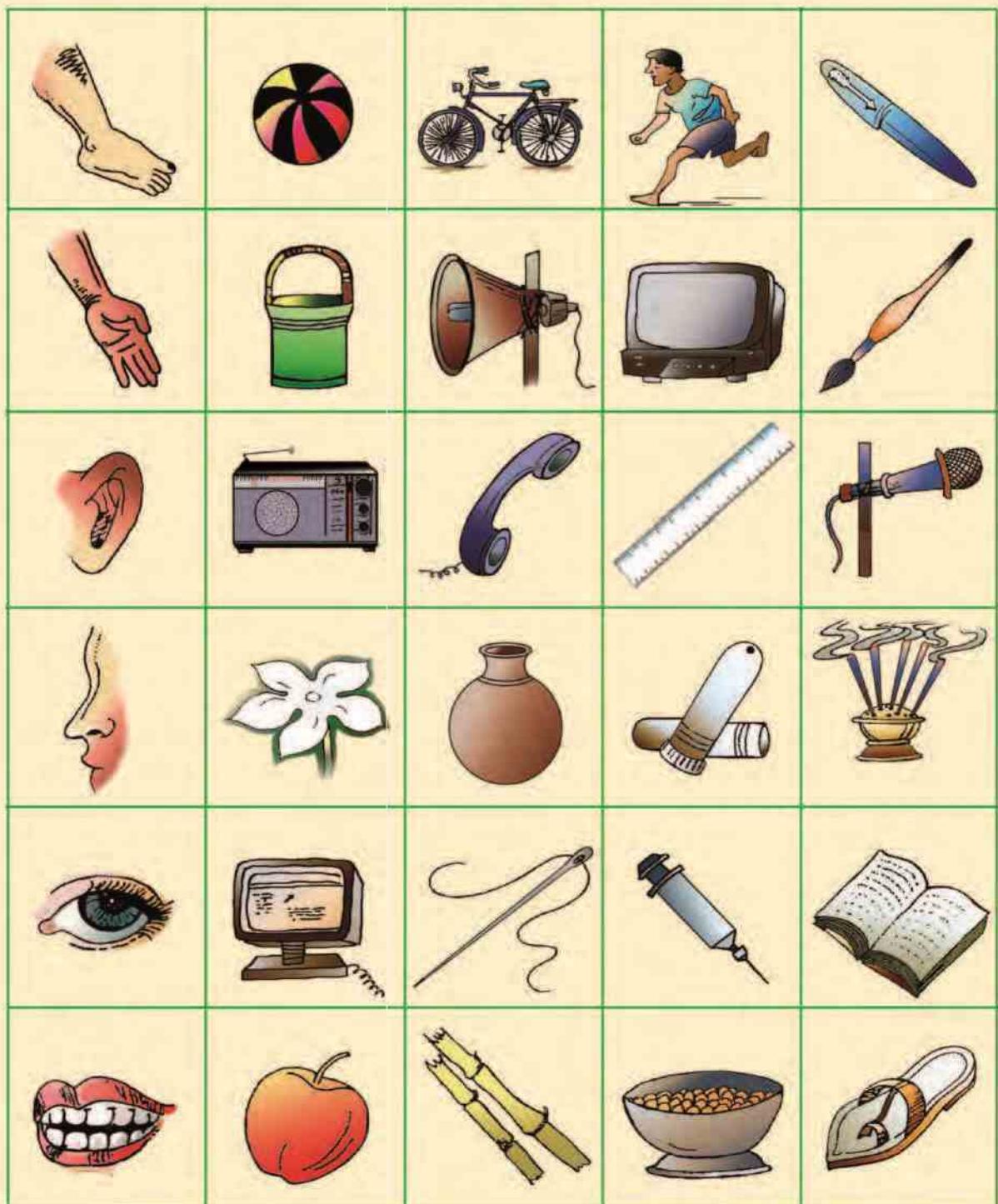
ଚଟ

ଟଗର

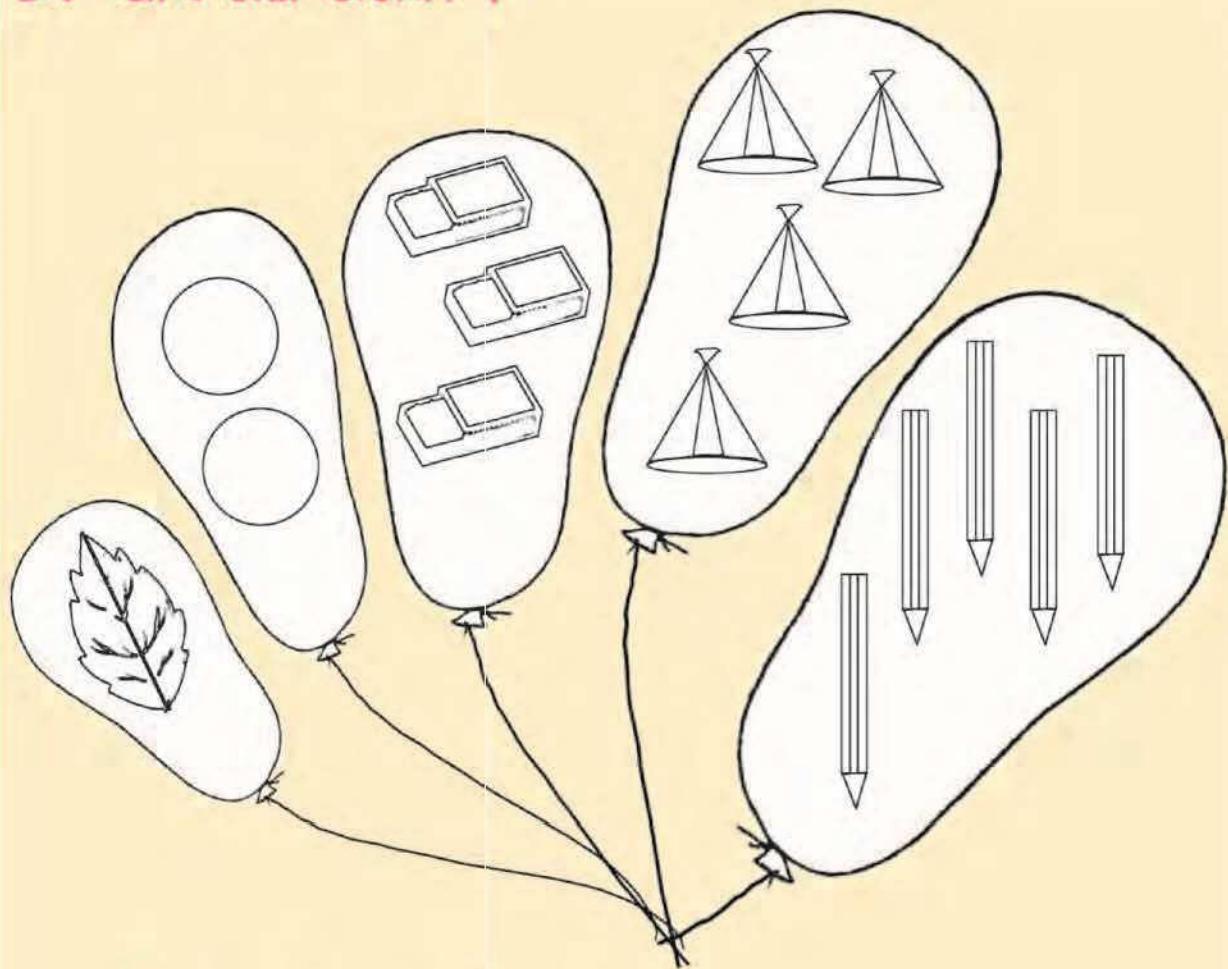
ମଗ

୫. ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିର ପ୍ରଥମ ଘରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଅଙ୍ଗର ଛବି ଅଛି ।
ସେହି ଅଙ୍ଗର କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ସେହି ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ଯେଉଁ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକର
ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକରେ '✓' ଚିହ୍ନ ଦେବା ।

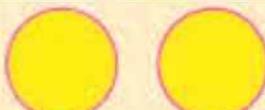
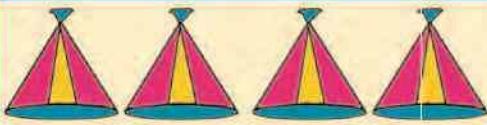
୭. ଆସ ରଙ୍ଗ ଭରିବା ।

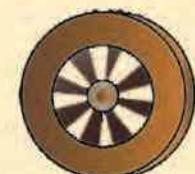
ବେଳୁନ୍ ଭିତରେ ଥିବା -

- ପଡ଼ରେ ସବୁଜ ରଙ୍ଗ ଦେବା ।
- ବଲ୍କରେ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ଦେବା ।
- ଦିଆସିଲିରେ କଳା ରଙ୍ଗ ଦେବା ।
- ଜୋକର ଟୋପିରେ ନାଲି ରଙ୍ଗ ଦେବା ।
- ଫେନ୍ସିଲରେ ନୀଳ ରଙ୍ଗ ଦେବା ।

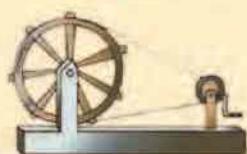
୭. ଆସ ଆମେ ବି ଏହିପରି ଲେଖିବା ।

	୧ ୧୧୧
	୨ ୨୨୨
	୩ ୩୩୩
	୪ ୪୪୪୪
	୫ ୫୫୫୫୫

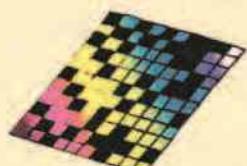
୮. ଆସ ଲେଖିବା ।

ଚକ ଚକ ଚକ ଚକ ଚକ

ଅରଟ ଅରଟ ଅରଟ ଅରଟ

ଚଟ ଚଟ ଚଟ ଚଟ ଚଟ

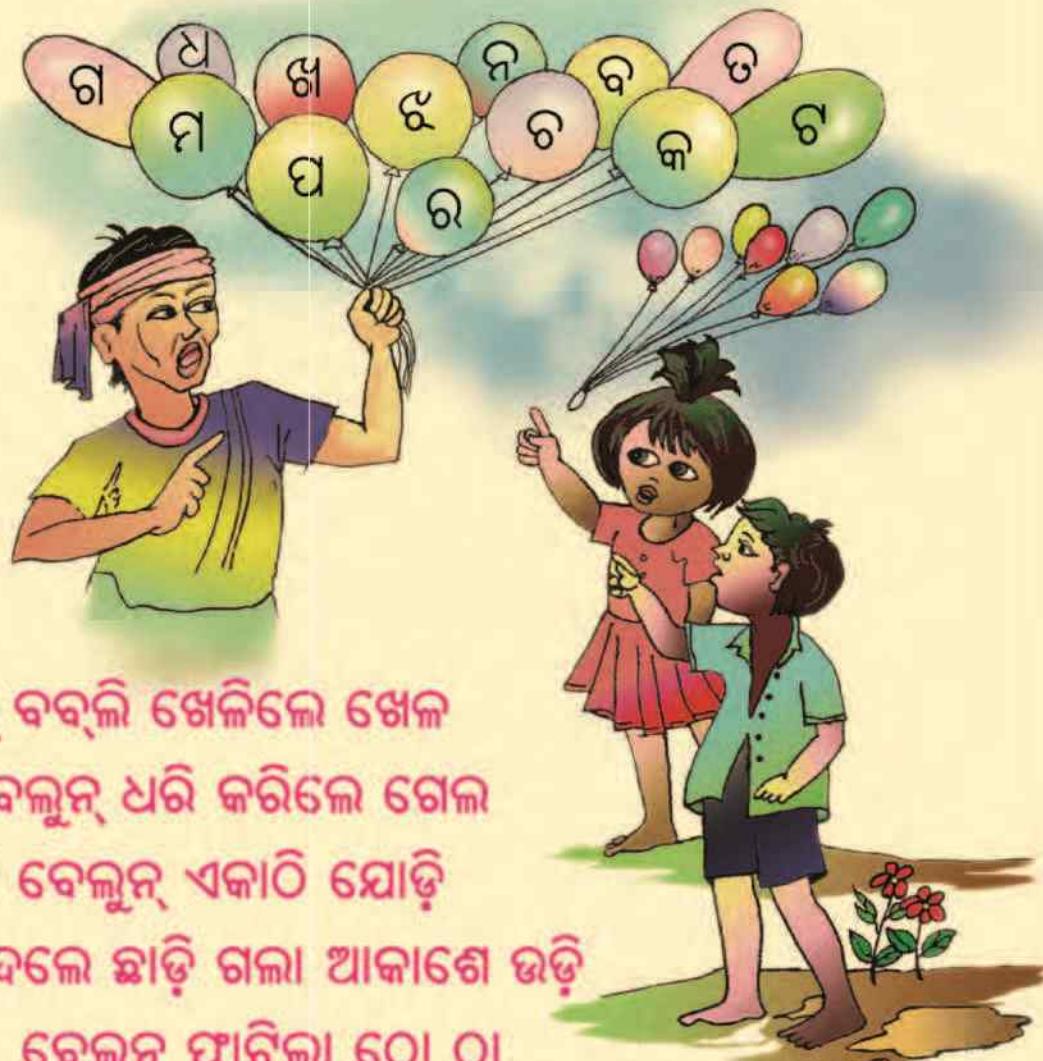
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ‘ରଜଦୋଳ’ ପାଠର ଚିତ୍ର ପିଲାଏ ନିଜନିଜ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଦେଖିବେ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଚିତ୍ରରେ କ’ଣ ଦେଖିଲେ କହିବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ପାଠର ଚିତ୍ର ସମର୍କତ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ନେଇ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ‘ରଜଦୋଳ’ ଖେଳ ପରି ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଉ କେଉଁସବୁ ଖେଳ ହୁଏ ? ସେହିସବୁ ଖେଳ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା ହେବା ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ହାତର ଗୋଟିଏ କାମ ଅଭିନୟ କରି ଦେଖାଇବେ । ଅନ୍ୟମାନେ ଦେଖିବେ । ଶିକ୍ଷକ ଅନ୍ୟ ପିଲାଙ୍କୁ କ’ଣ କାମ ହେଲା ପଚାରିବେ । ଏହାପରେ ଶିକ୍ଷକ ଶରୀରର ଅନ୍ୟ ବାହ୍ୟ ଅଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର ନାମ କହି ଚାଲିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଅଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଇବେ । ଯାହାକୁ ପଚରାୟିବ ସେହି ଅଙ୍ଗର କାର୍ଯ୍ୟ ସେ କହିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୩ ଓ ୮ ର କାମ ସହ ବାଲି, କରତ ଗୁଡ଼, ଚକ୍ରେ ତଳେ, କଳାପଟା ଓ ସିଲଟ ଇତ୍ୟାଦିରେ ସଂପୃକ୍ତ ଅକ୍ଷର ଓ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା କାମର ଅଭ୍ୟାସ କରାୟିବା ଦରକାର ।
- ୧୭ ପିରିଆଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଚିତ୍ର ପଠନ, ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବା, ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁ ଚିହ୍ନିବା, କ, ନ ଓ ପ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା ଓ ପଡ଼ିବା, ଚ ଓ ଟ ଅକ୍ଷର ଲେଖିବା, ୧ ରୁ ୫ ସଂକେତ ଚିହ୍ନିବା ଓ ଲେଖିବା, ଶରୀରର ବାହ୍ୟ ଅଙ୍ଗର ନାମ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ କହିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଠୋ ଠା

ବବ୍ଲୁ ବବ୍ଲି ଛାଡ଼ିଲେ ଡାକ
ବେଲୁନ୍ ବାଲା ବେଲୁନ୍ ବାଲା
ବେଲୁନ୍ ଦେଇ ଯା'
ନାଲିଆ ନେଳି ଭଳିକି ଭଳି ବେଲୁନ୍ ଦେଇ ଯା'।

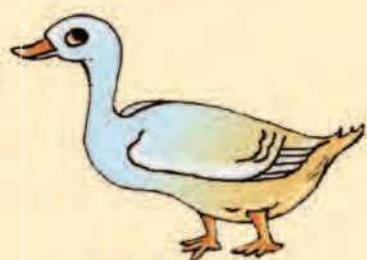
ବବ୍ଲୁ ବବ୍ଲି ଖେଳିଲେ ଖେଳ
ବେଲୁନ୍ ଧରି କରିଲେ ଗେଲ
ଆଠଟି ବେଲୁନ୍ ଏକାଠି ଯୋଡ଼ି
ଦେଲେ ଛାଡ଼ି ଗଲା ଆକାଶେ ଉଡ଼ି
ବେଲୁନ୍ ପାଟିଲା ଠୋ ଠା
ବବ୍ଲୁ ବବ୍ଲି ହାଔ ହାଔ.....।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଛବି ଦେଖି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ିବା ।

ବରା

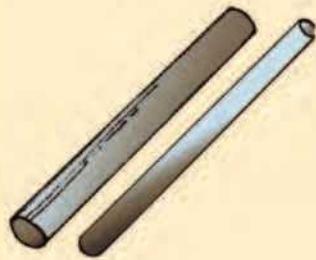
ବଡ଼କ

ବହି

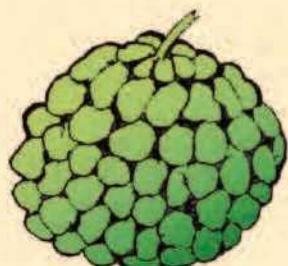
ଡାଳ

ନଳ

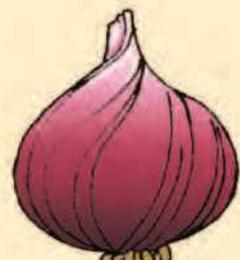
ଓତ

ଆତ

ଆଖି

ପିଆଜ

ଚପଳ

ଫୁଲ

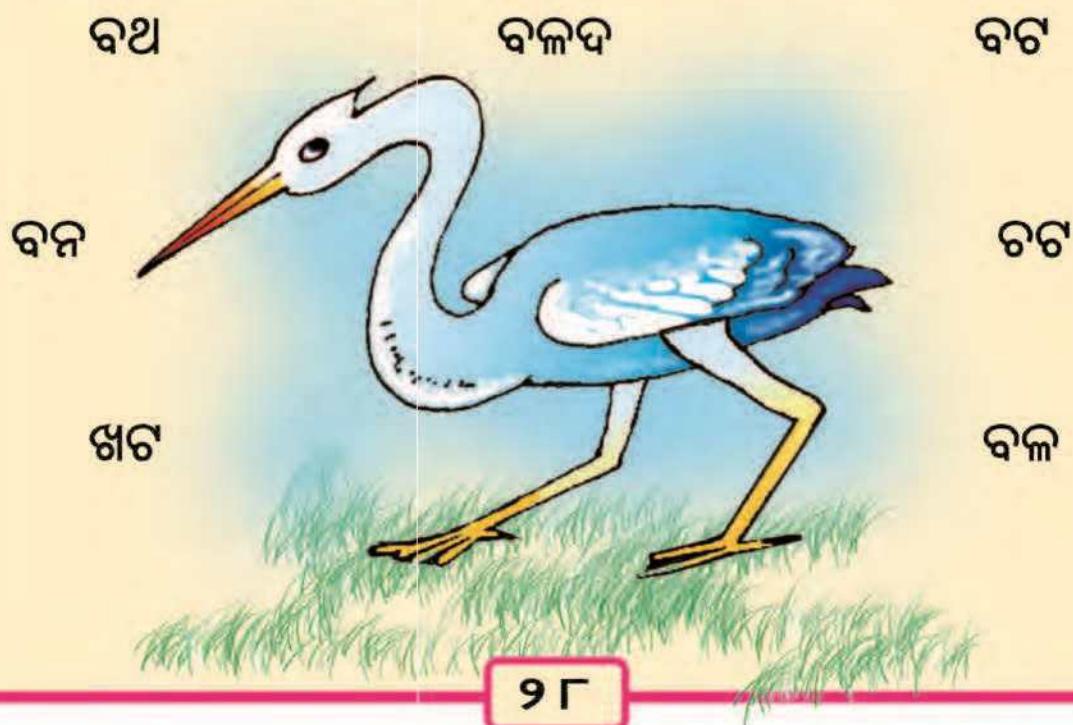
କଳମ

୨. କହିଲ ଦେଖି...

- ବବ୍ଲୁ ବବ୍ଲି କ'ଣ କହିଲେ ?
- କିଏ କିଏ ବେଲୁନ୍ ବାଲାକୁ ବେଲୁନ୍ ଦେବାକୁ କହିଲେ ?
- ବବ୍ଲୁ ବବ୍ଲି ବେଲୁନ୍ ଧରି କ'ଣ କଲେ ?
- କେତୋଟି ବେଲୁନ୍ ଧରି ଆକାଶକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ?

୩. ପ୍ରଶ୍ନ ୧ର ଛବିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଗୋଲାକାର ଓ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଲମ୍ବାଳିଆ କହିବା ।

୪.(କ) ‘ବ’ ଅକ୍ଷରକୁ ବଗ ତା’ଥଣରେ ଛୁଇବ ।

(ଖ) ‘ଲ’ ଅକ୍ଷରକୁ ଲତା ଯାଇ ହୁଲଁବ ।

ଦାଆ

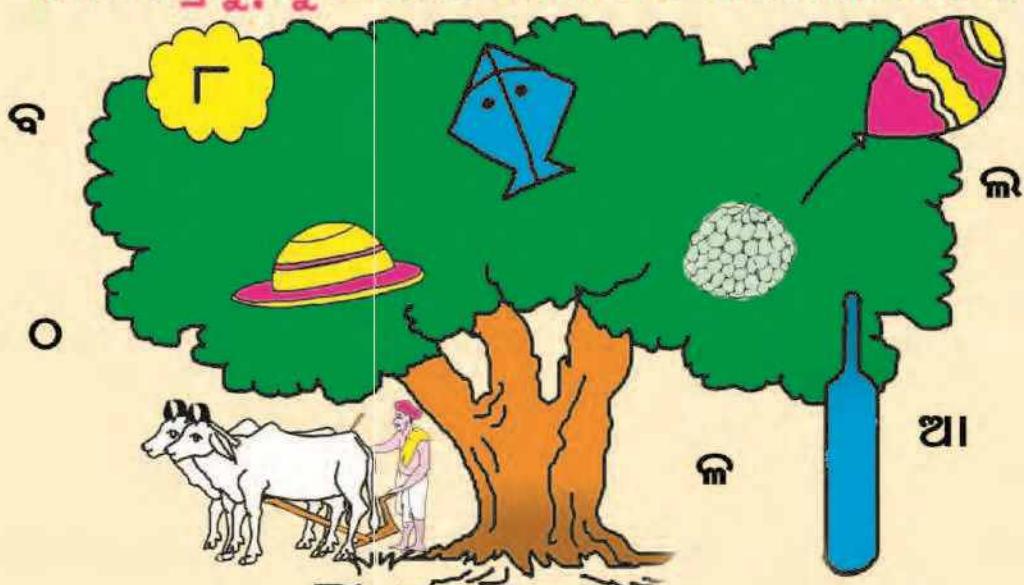
(ଗ) ‘ଲ’ ଅକ୍ଷର ଯେଉଁଠି ଅଛି ତା’ ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

ସଲଖ, ବଳଦ, କଳ, ଫଳ, ମାଳ, କଲମ, ବଳ

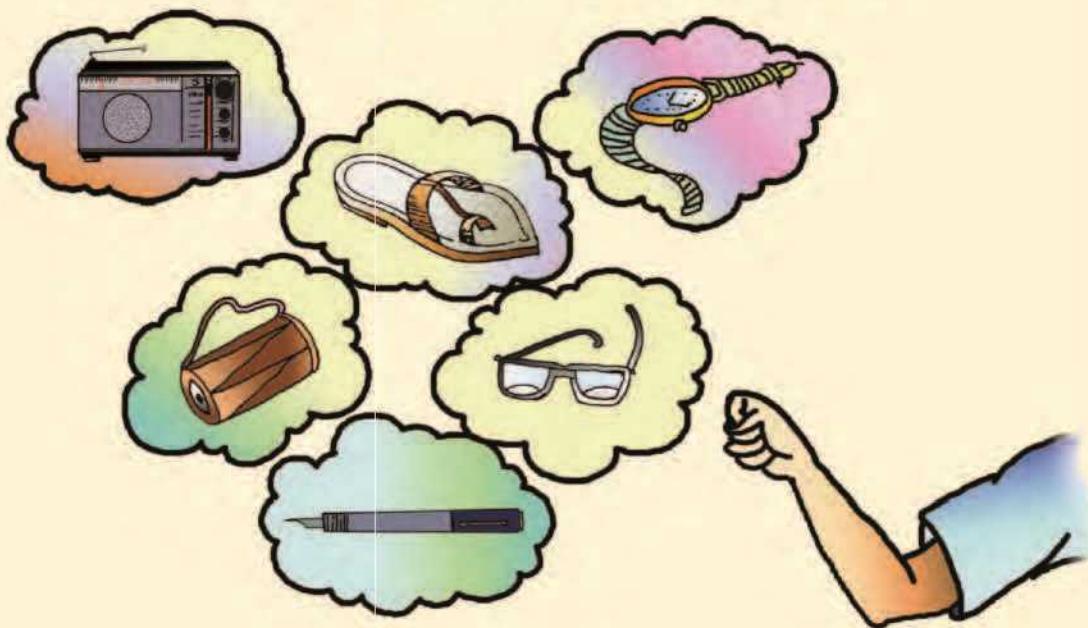
(ଘ) ‘ଆ’ ଥିବା ଶବ୍ଦ ଚାରିପଟେ ‘○’ ବୁଲାଇବା ।

ଠେକୁଆ, ଥଟା, ଚଟ, ଆଖୁ, ଆଡ, ବଳ

୫. ତଳ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁଠି ବ, ଠ, ଆ, ଲ, କ ଅକ୍ଷର ଅଛି,
ସେହି ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପର୍କିତ ଅକ୍ଷର ସହ ଗାରଟାଣି ଦେଖାଇବା ।

୭. ବାଜା ଶୁଣିବା, ଖତେଇ ହେବା, ଧୂପବାସ୍ନା ଶୁଣିବା, ବଲ୍ ଖେଳିବା, ଛବି ଆଙ୍କିବା, ବାଘ ଦେଖିବା - ଏହି କାମ ଗୁଡ଼ିକରୁ କେଉଁ କାମ କେଉଁ ଅଙ୍ଗଦ୍ୱାରା କରିବା ?
୮. କେଉଁ ସବୁ ଜିନିଷା ସହ ହାତର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ?

୯. କହିବା - ତମେ ହାତରେ କି କି କାମ କର ?
୧୦. ଆଠଟି ବେଲୁନ୍ ଛବି କରି ଗୋଟିକୁ ନାଲି ଓ ତା' ପାଖଟିକୁ ନୀଳ ରଙ୍ଗ ଦେବା । ଏହିପରି ଭାବେ ଆଠଟି ଯାକ ବେଲୁନ୍‌କୁ ରଙ୍ଗ ଦେବା ।
୧୧. ଆସ ଆଙ୍ଗୁଠି ଛାପରୁ ଛବି କରିବା ।

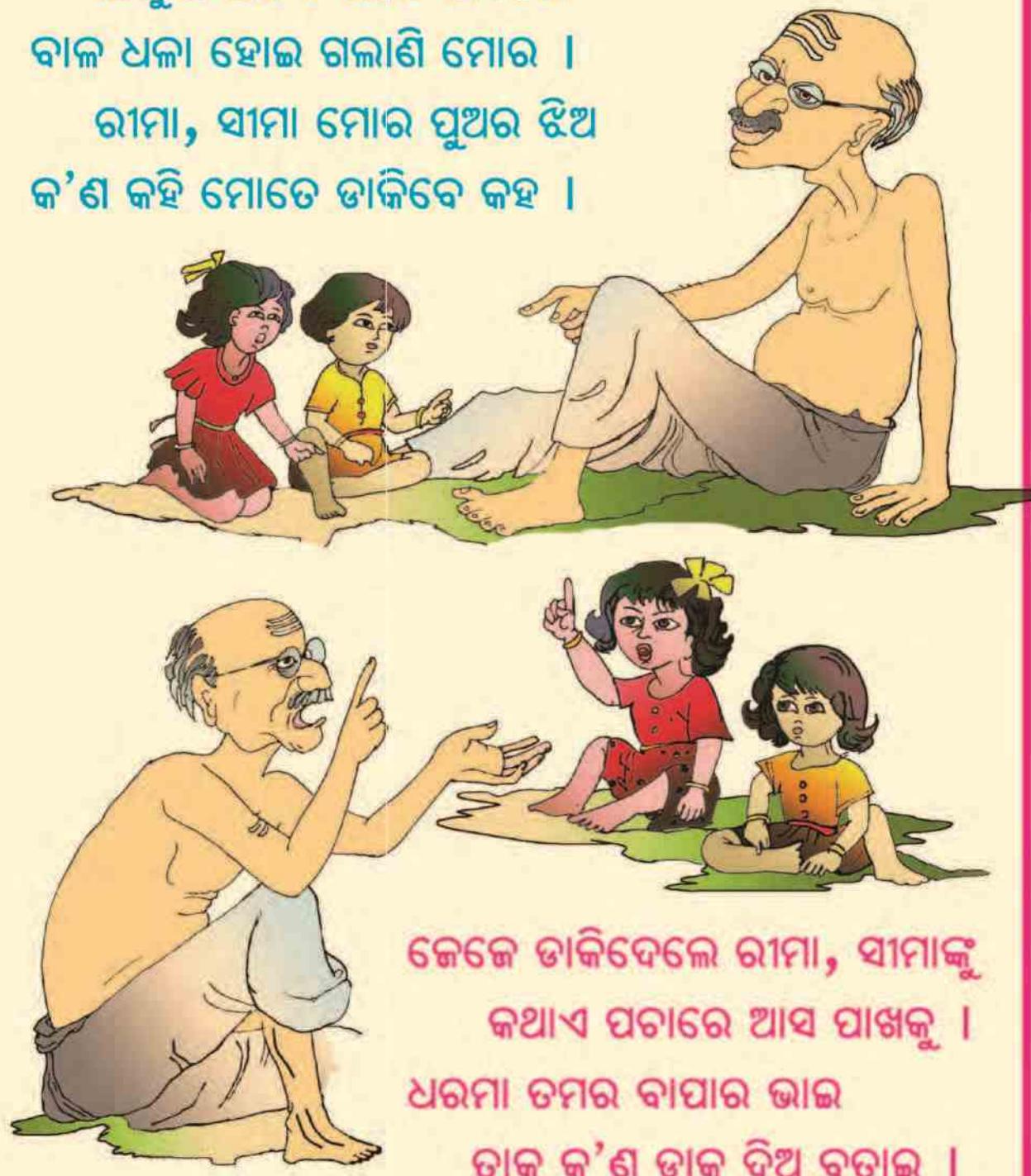
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ଗୀତଟିକୁ ଅଭିନନ୍ଦ କରି ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲାମାନେ ୩/୪ ଥର ଆବୃତ୍ତି କରିବେ । ପଦ, ପଦରୁ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଅଧା ଧାଡ଼ି, ଅଧା ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୭ କୁ ହାତ ଗୋଡ଼ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ସମ୍ପର୍କର ଜିନିଷର ନାମ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିବେ ଓ ସେହି ଅଙ୍ଗର ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସୂଚନା ଦେବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୮ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ କାମ ବିଷୟରେ କହିବେ । (ପୁନରାବୃତ୍ତି ନ କରି)
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୦ରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଙ୍ଗୁଠିରେ କାଳି ଲଗାଇ ଯେତେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧିକ ପ୍ରକାରର ଛବି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୪ର କ, ଖ ଓ ଗ ର କାମ ପାଇଁ
  - ୧) ସେହି କାମ ଭିତରେ ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦ ନେଇ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା କାମ କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।
  - ୨) ଏଥିପାଇଁ ଚିତ୍ର କାର୍ଡ୍, ଅକ୍ଷର କାର୍ଡ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏହିପରି କାମ କରାଇବା ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୨୫ ପିରିଆଢ଼ର ଏହି ପାଠରେ ଲ, ଲ, ବ, ବ, ଓ, ଆ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା ଓ ପଡ଼ିବା, ଆବୃତ୍ତି କରିବା, ବାହ୍ୟଅଙ୍ଗ ଚିହ୍ନିବା ଓ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କହିବା, ୧ ରୁ ୯ ଯାଏ ଗଣିବା, ସୂଚନା ବୁଝି ସରଳ ବାକ୍ୟରେ ନିଜ ଭାବକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା, ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତିକୁ ଚିହ୍ନିବା, ବିଭିନ୍ନ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କହିଲ ଦେଖି

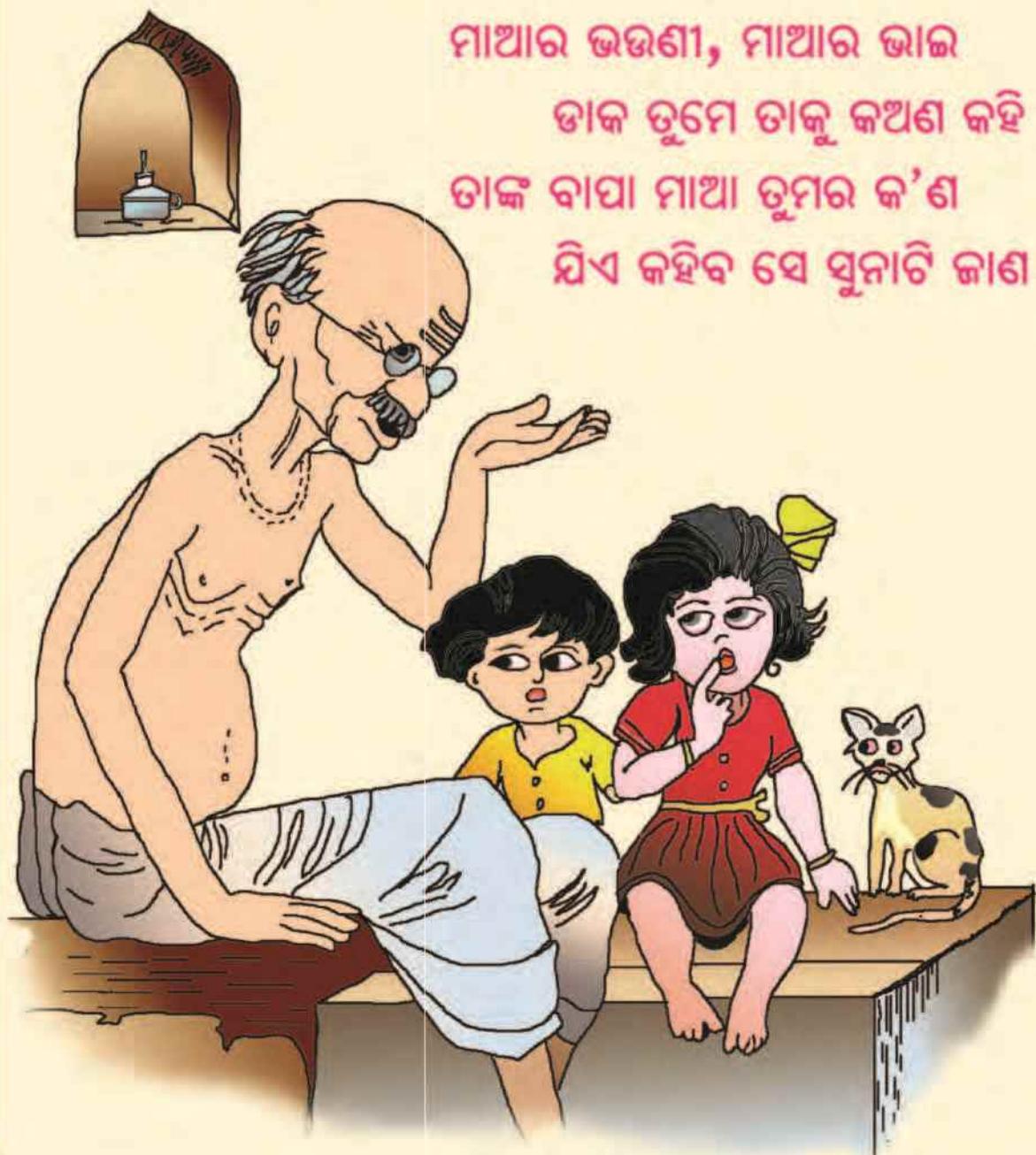
ପାକୁଆ ପାଟିବି ଅଟେ ମୋହର
ବାଳ ଧଳା ହୋଇ ଗଲାଣି ମୋର ।
ରୀମା, ସୀମା ମୋର ପୁଅର ଝିଅ
କ'ଣ କହି ମୋତେ ଡାକିବେ କହ ।

ଜେଜେ ଡାକିଦେଲେ ରୀମା, ସୀମାଙ୍କୁ
କଥାଏ ପଚାରେ ଆସ ପାଖକୁ ।
ଧରମା ତମର ବାପାର ଭାଇ
ତାକୁ କ'ଣ ଡାକ ଦିଅ ବତାଇ ।

ଜେଜେ ଡାକିଦେଲେ ପୁଣି ପାଖକୁ
ଜନମ ଦେଇଛି ଯିଏ ତୁମକୁ ।
କ'ଣ କହି ତୁମେ ତାହାକୁ ଡାକ
ଯିଏ ଜାଣ ଆଗ ହାତଟି ଚେକ ।

ମାଆର ଭଉଣୀ, ମାଆର ଭାଇ
ଡାକ ତୁମେ ତାକୁ କଥଣ କହି ।
ତାଙ୍କ ବାପା ମାଆ ତୁମର କ'ଣ
ଯିଏ କହିବ ସେ ସୁନାଟି ଜାଣ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ପଡ଼ିବା -

ରାମର ବାପା କମଳ,
କନକର ବାପା କମଳ ।

୨. ଜହିବା -

ରାମ କନକର କ'ଣ ହେବ ?

୩. ପଡ଼ିବା -

ରାମର ମାଆ କମଳା,
କନକର ମାଆ କମଳା ।

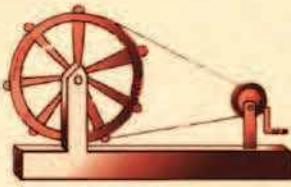

୪. ଜହିବା - କନକ ରାମର କ'ଣ ହେବ ?

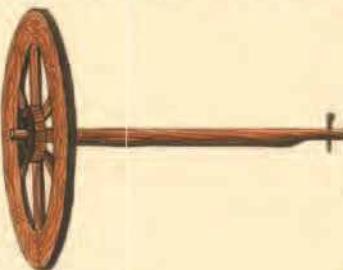
୫. ଶିକ୍ଷକ ଆଲୋଚନା କରିବେ -

- ତୁମ ଘରେ କିଏ ସବୁ ରହନ୍ତି ?
- ତୁମ ବାପାଙ୍କ ମା'ଙ୍କୁ କ'ଣ କହିବ ?
- ତୁମ ପଡ଼ୋଶୀ ଘରେ କିଏ ସବୁ ରହନ୍ତି ?
- ତୁମର ଜଣେ ସାଙ୍ଗର ନାମ କହ । ତାଙ୍କ ଘରେ କିଏ ସବୁ ରହନ୍ତି କହ ।

୭. ପଡ଼ିବା ଓ ‘ଆ’ ତଳେ ଗାର ଦେବା ।

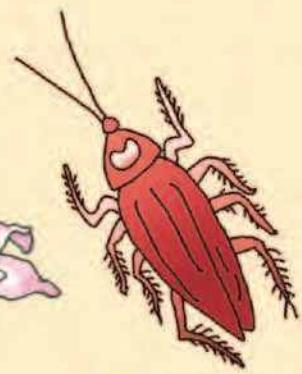
ଆରଚ

ଆଙ୍ଘ

ଆରଙ୍ଗ

ଆସୁରପା

୮. ଶବ୍ଦର ‘ଆ’ ଅକ୍ଷର ସହିତ ତଳେଥିବା ‘ଆ’କୁ ଗାରଗାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

ଆମାର

ଆଜା

ଆଟା

ଆଠା

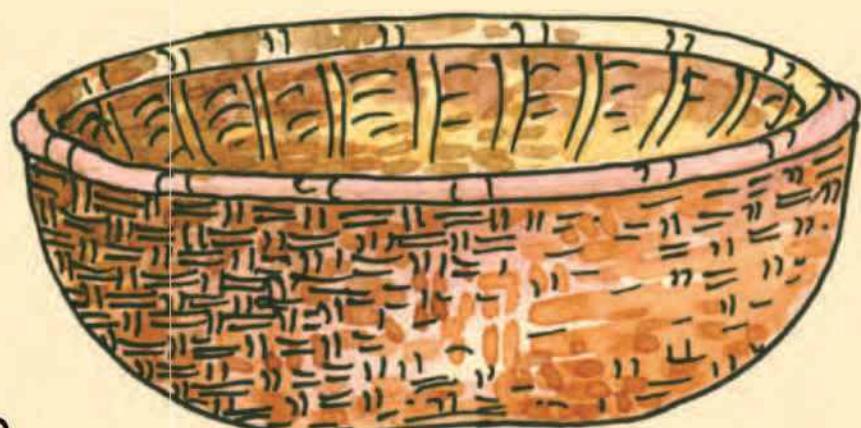
ଆଳପ

ଆନେକ

୯. ‘ଆ’କାର ଲାଗିଥିବା ଅକ୍ଷରକୁ ଗାର ଟାଣି ଟୋକେଇକୁ ଆଣିବା ।

ବାଟ

ଗାର

ଚକ

ବଟ

କାଟ

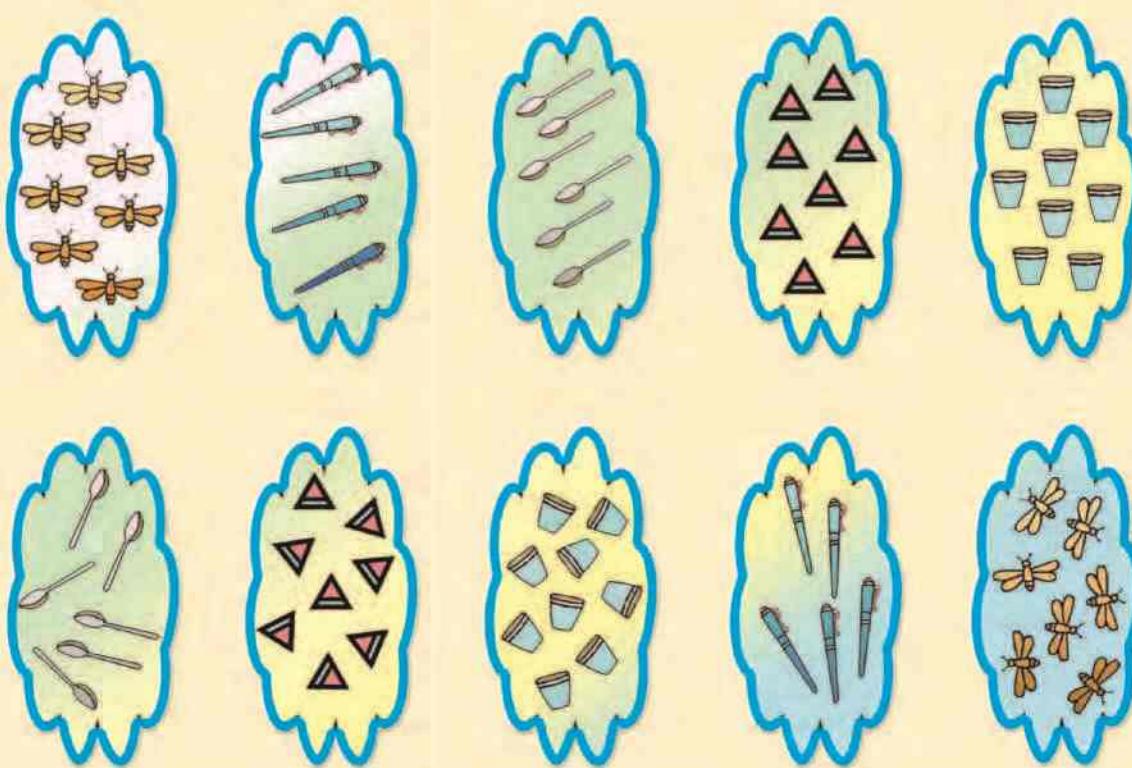
ମକା

ଖାଲ

୯. କ) କେତୋଟି ଫୁଲ କୁଣ୍ଡ ଅଛି ଗଣି କହିବା ।
 ଖ) କେଉଁ କୁଣ୍ଡରେ କେତୋଟି ଫୁଲ ଅଛି ଗଣି ତା'ରେ ଲେଖିବା ।
 ଗ) ମୋଟ କେତୋଟି ଫୁଲ ଅଛି ଗଣି କହିବା ।

୧୦. ସମାନ ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ଛବିକୁ ଗଣି ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୧୯. ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦେଖି ସେହିପରି ଲେଖିବା ।

୨ ୨ ୨ ୨

୨ ୨ ୨ ୨

୮ ୮ ୮ ୮

୫ ୫ ୫ ୫

୨୭. ଜହିବା - ତୁମ ଘରେ କିଏ କେଉଁ କାମ କରନ୍ତି ?

୧୩. ପଡ଼ିବା -

ନଟ	ଚଟ	ବଟ
ପର	ବର	ନର
ଟଗର	ନଗର	ରବର

୧୪. ଲେଖିବା -

ନଟ ନଟ

ପର ପର

ବନ ବନ

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ପାଠି ଦୁଇ / ତିନି ଥର ଚିତ୍ର ଦେଖି ପଡ଼ାଯିବ ।
- ପୂର୍ବ ପରି (ଅନ୍ୟ ଗୀତ ପଡ଼ାଇବା ପରି) ଅ, ଖ, ନ, ବ, ର ଓ ‘ଆ’କାର ଚିହ୍ନଟ ହେବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୧ ର କାମ ପରେ ଶିକ୍ଷକ ୨ର ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୧ ୨ର କାମ ସହ “ତୁମ ଗାଁର ଲୋକମାନେ କେଉଁସବୁ କାମ କରନ୍ତି” ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୧ ୪ର କାମ ପରି ତଳେ ଚକ୍ରେ, ବାଲିରେ ଓ ସିଲଟରେ ଏହିପରି ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୨୮ ପିରିଆଢ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ - ଅ, ଖ, ନ, ବ, ର ଓ ‘ଆ’କାର ଚିହ୍ନିବା, ପଡ଼ିବା, ଲେଖିବା, ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପର୍କ ଦର୍ଶାଇବା, କିଏ କେଉଁକାମ କରେ ଦର୍ଶାଇବା, ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣିବା, ସଂଖ୍ୟା ମେଳ କରି ସମାନ ସମାନ ପରିମାଣ ଦର୍ଶାଇବା, ଡରୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ସଂକେତ ଲେଖିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ମୁନି ଯାଇଥିଲା ହାଟକୁ

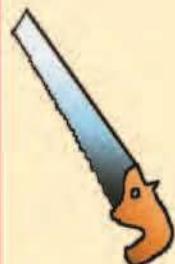

ମୁନି ଛାଅ ସାତ ବର୍ଷର ଛିଆଟିଏ । ଦିନେ ସଥଳ ସଥଳ ପାଠଶାଳା ଯିବାପାଇଁ ବାହାରିଲା । ଅଳପ ଦୂରରେ ହାଟ । ଭାବିଲା, ଚିକିଏ ବୁଲି ଆସନ୍ତା କି ? ହାଟକୁ ଗଲା । ହାଟରେ ସେ କ'ଣ ଦେଖିଲା ?

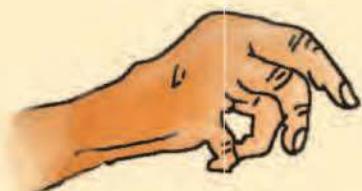

ଅଭ୍ୟାସ

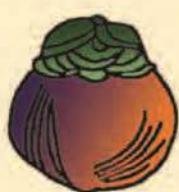
୧. ଆସ ଛବି ଦେଖି କହିବା ।

କରତ

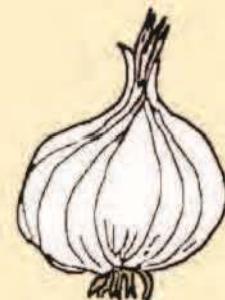
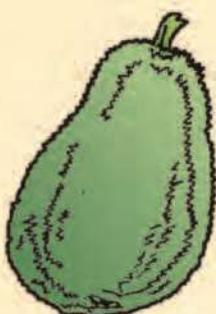
ହାତ

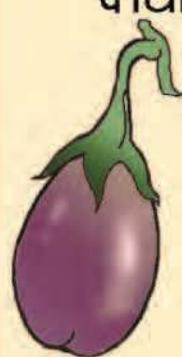
ଡାଳ

କଦଳୀ

ଦାଆ

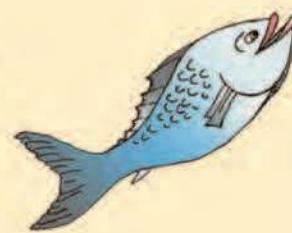
ଦଉଡ଼ି

ପଣସ

ରସୁଣ

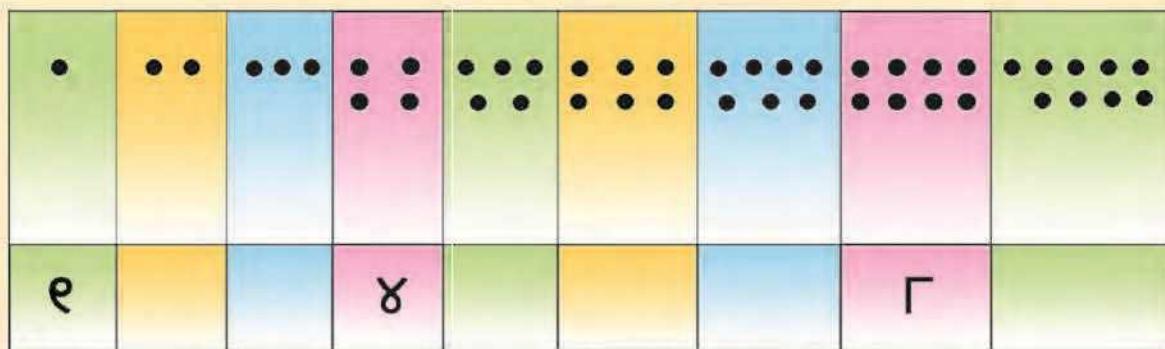
ବାଇଗଣ

ଛଡ଼ା

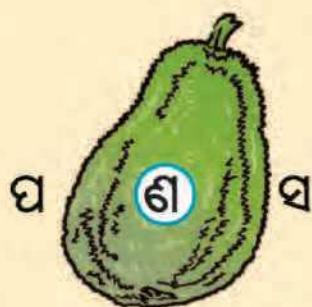
ଛତ୍ର

ମାଛ

୨. ଆସ ଲେଖିବା ।

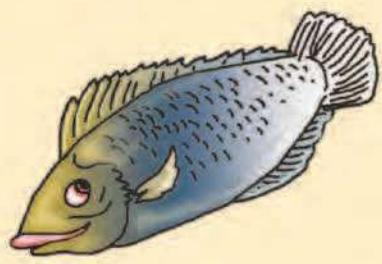

୩. ଛବି ଭିତରେ ଥିବା ଅକ୍ଷର, ତଳ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁଠି
ଅଛି, ତା' ଚାରି ପାଖରେ ଗୋଲ୍ ବୁଲାଇବା ।

ଗଛ	ଦାଆ	ଛତା	ମାଣ	ତବଳା	ଗପ
ଆଠ	ଚକ	ଛକ	ନଟ	ପତର	ବଣ
ଗଧ	ବଳଦ	ପର	ଚଣା	କଳ	ବଗ

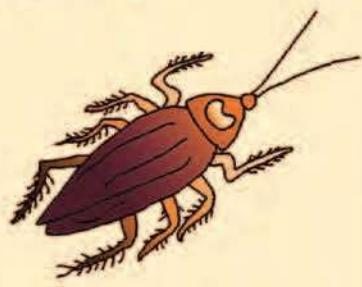
୪. ଛବି ଦେଖି ପଡ଼ିବା ଓ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖିବା ।

କଢ଼

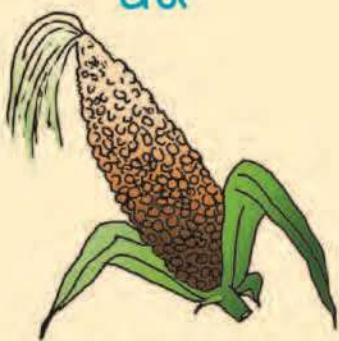
ଉ

ସରପା

ପର

ମ _____

ନ

କ

ପଡ଼ିବା -

ମକା

ଚାର

ଚାଟ

ପାନ

ଚକା

ଗାର

ବାଟ

କାନ

କକା

ବାର

ନାଟ

ନାକ

କାକର

ଆଚାର

ଅକଳ

କାକରା

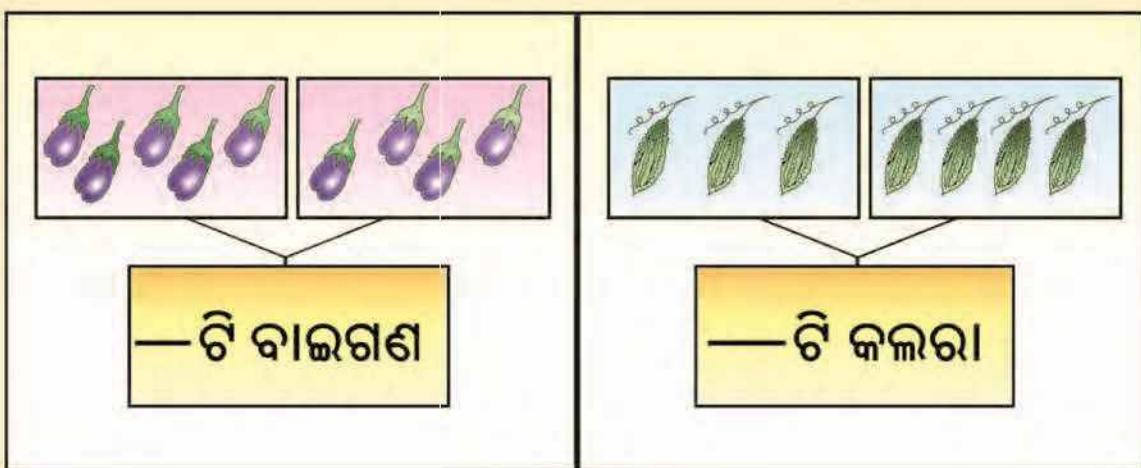
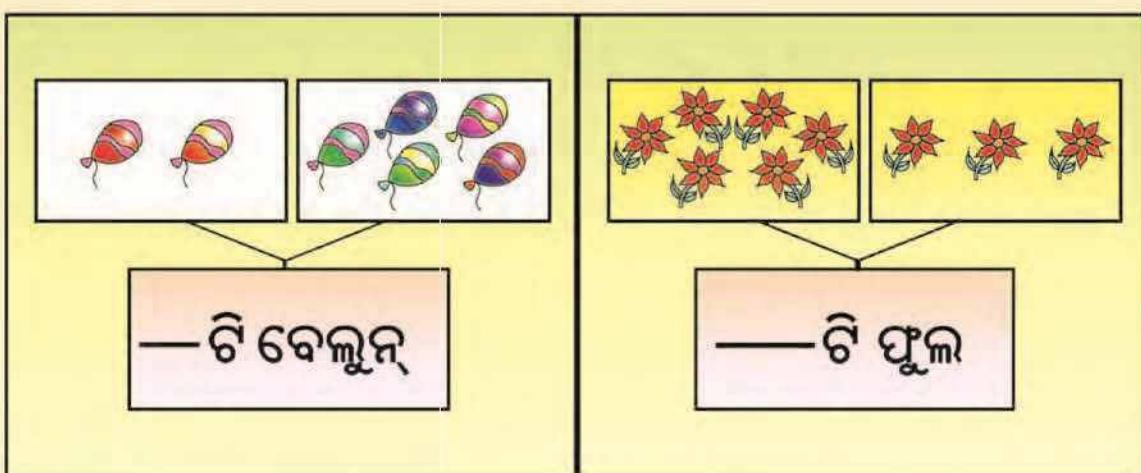
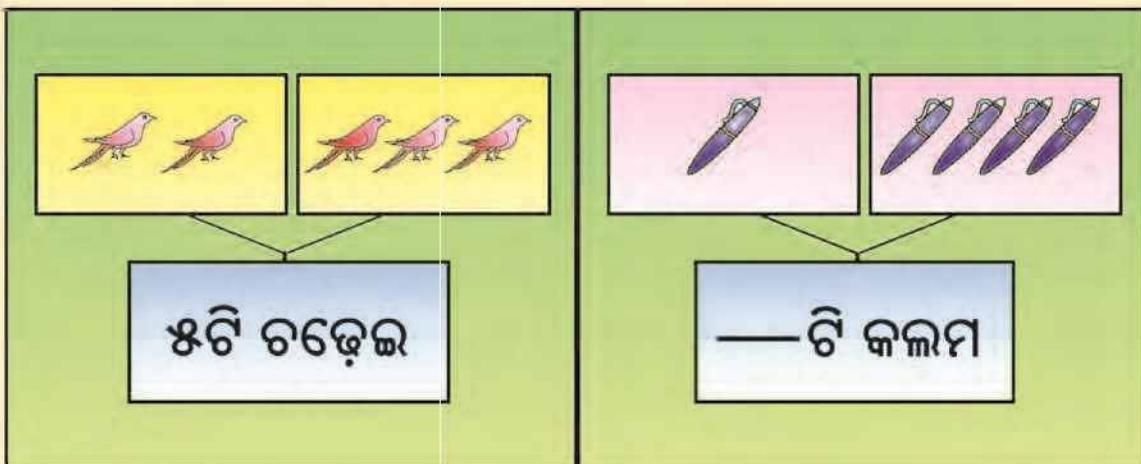
ଚାକର

ଆକାର

ନକଳ

ଚାକରା

୪. ଖାଲି ଜାଗା ପୂରଣ କରିବା ।

୭. ଅକ୍ଷରକୁ ଦେଖି ସେହିପରି ଲେଖିବା ।

ଆ ଆ

ଆ ଆ

ମ ମ

ମ ମ

କ କ

କ କ

ଥ ଥ

ଥ ଥ

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

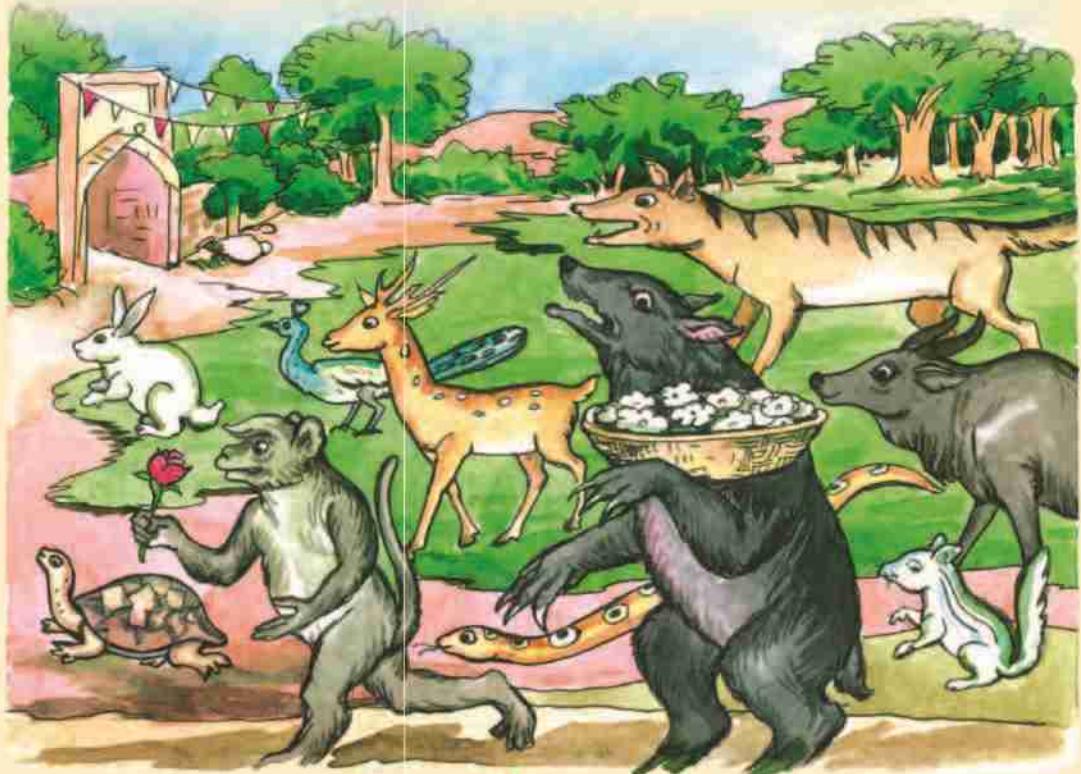
- ‘ମୁନି ଯାଇଥିଲା ହାଟକୁ’ ପାଠିକୁ ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲା ମିଶିକରି ପଡ଼ିବେ ।
ତତ୍ପରେ ପିଲାମାନେ ଚିତ୍ରକୁ ମନୋଯୋଗ ସହ ଦେଖିବେ ।
- ତା’ପରେ କିଛି ସାଧାରଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଯଥା- ତୁମ ଗାଁରେ / ତୁମ ଗାଁ ପାଖରେ ହାଟ କେବେ
ବସେ ? କେଉଁଠି ବସେ ? ହାଟ ବସିବାରୁ ତୁମର କ’ଣ ଲାଭ ହୁଏ ? ହାଟ ଆମକୁ
କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରେ ଆଲୋଚନା ହେବ ।
- ହାଟରେ କ’ଣ ସବୁ ମିଳେ - ଚିତ୍ର ଦେଖି ଓ ନିଜ ମନରୁ କହିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ
ସୁଚନା ଦେବେ ।
- ପିଲାମାନେ କହିଥିବା ନାମଗୁଡ଼ିକ ଲେଖା ହେବ ଓ ତା’ମଧ୍ୟରୁ ଗ, ଦ, ଶ, ଛ
ଇତ୍ୟାଦି ଅକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅକ୍ଷର କହିବା ଓ ପଡ଼ିବା କାମ ହେବ ।
- ହାଟରେ ମିଳୁଥିବା ହାଣିମାଠିଆ, ଦାଆ, ଲୁଗା, ପାଛିଆ / ବାଉଁଶ ତିଆରି ଖୁଡ଼ି
ଇତ୍ୟାଦି କିଏ ତିଆରି କରନ୍ତି, ଘରେ ଓ ଗାଁରେ ପଚାରି ବୁଝିବା କାମ ଦିଆଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ଗର କାମ ସହିତ ସେହି ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଚକ, ବାଲି, କରତଗୁଣ୍ଡ ଇତ୍ୟାଦିରେ
ଲେଖାଇବା ଓ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୨ର କାମ ପରେ ୯ରୁ ୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖିବା ଓ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ଚିତ୍ର
ଆଙ୍କିବା କାମ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୨୯ ପିରିଅଭ୍ରର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ- ଗ, ଛ, ଶ, ତ, ଦ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା ଓ
ପଡ଼ିବା, ଥ, ଆ, କ, ମ, ଆ-କାର (ଠ) ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା, ୧ରୁ ୯ ଓ ୯ ରୁ
୧ କ୍ରମରେ ଲେଖିବା, ଯୋଗଫଳ ୯ ମଧ୍ୟରେ ୨ଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବା ଓ
ହାଟ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆମେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚ, ଟ, ମ, ର, ଗ, ଝ, କ, ନ, ପ, ଆ, ଓ, ବ, ଲ, ଲୁ, ଅ,
ଖ, ଛ, ଶ, ତ, ଦ, ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଶିଖିଲେ ।

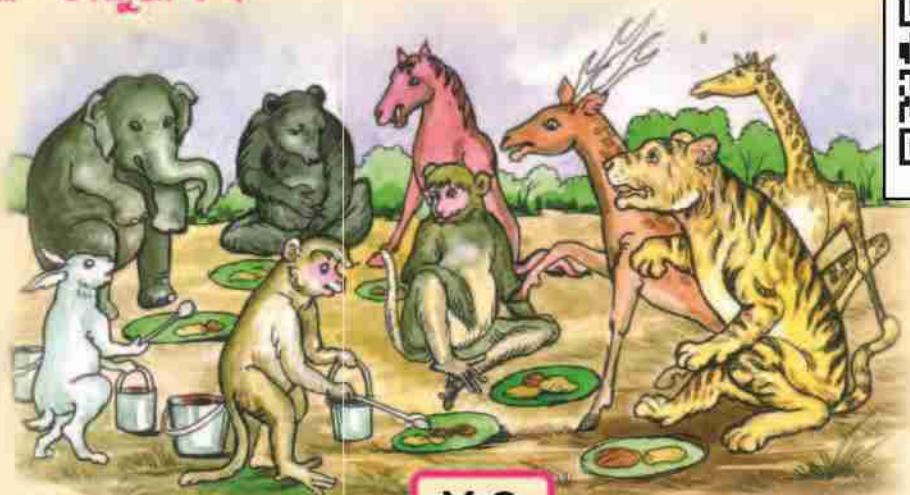
ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଏହି ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଥ, ଆ, କ, ଖ, ଗ, ଚ, ଛ, ଝ, ଟ, ଓ,
ଶ, ତ, ଦ, ନ, ପ, ବ, ମ, ର, ଲ, ଲୁ କ୍ରମରେ ଅଛନ୍ତି ।

ରାଜାଙ୍କ ତୋଳି

ବଣର ରାଜା ତୋଳି ଦେବେ । ସବୁ ପରଜା ରାଜତ୍ୱାସରେ
ଖାଇବେ । ତାକରା ପାଇ ଜୀବମାନେ ସଜବାଜ ହୋଇ ବାହାରିଲେ ।

ଜାଲୁ ବଡ଼ ତାଲାଟିଏ ଧରିଥିଲା । ସେଥିରେ ଧଳାଧଳା ଫୁଲ ସଜା
ହୋଇଥାଏ । ହନ୍ତୁ ଧରିଥାଏ ଗୋଲାପ କଡ଼ । ସବା ପଛରେ ବୁଡ଼ା ଗଧିଆଟି
ଜଳିତଳି ଚାଲୁଥାଏ ।

2HGHUG

ଡବାରେ ଖାଇବା ଦରବ ଥାଏ । ତାଙ୍କୁ ଶୋଲି ଦିଆଗଲା । ଉଆସରେ ଜୀବମାନେ ଧାଡ଼ିହୋଇ ବସିଗଲେ । କେତେଜଣ ଡଙ୍କି ଧରି ପରଷିଲେ ।

ସବା ଶେଷକୁ ବିଲୁଆ ଆସିଲା । ପିଢ଼ା ପକାଇ ବସିଗଲା । ଭାବିଲା ଫେଟେ ଖାଇବ । ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ଡବା ଖାଲି ।

ଅଭ୍ୟାସ

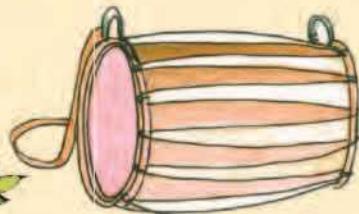
୧. ଆସ କହିବା...

- ରାଜା କ'ଣ ଦେଲେ ?
- ଭାଲୁ କ'ଣ ଧରିଥିଲା ?
- ବିଲୁଆ କାହା ଉପରେ ବସିଲା ?
- ବିଲୁଆ କ'ଣ ଭାବିଲା ?
- ଶେଷରେ କ'ଣ ହେଲା ?

୨. ଆସ ଛବି ଦେଖି କହିବା ।

ଡାଳ

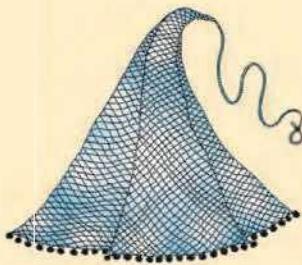
ଡୋଳ

ଡଳା

ଜଟ

ଜାଲ

ଜିଉ

ଶଗଡ଼

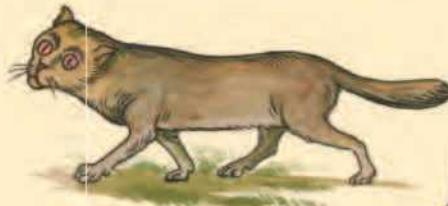
ମାଙ୍କଡ଼

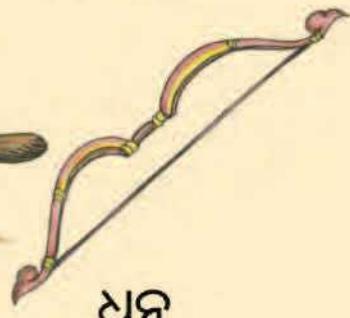
କଡ଼

ଗଧ

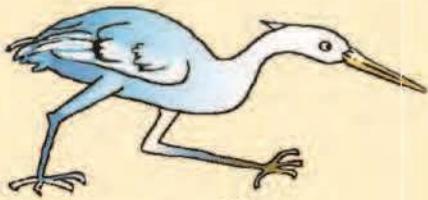
ଓଧ

ଧନୁ

ଉପରେ ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ତ, ଡ଼, ଜ, ଧ, ତ, ତ୍ର
ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଲା ବୁଲାଇବା ।

୩. ଛବି ସହ ମିଳାଇ ପଡ଼ିବା ।

ର

ଜଳ

ଧର

ଛପର କର

୪. ତ, ତ୍, ଧ, ଜ ଅକ୍ଷର ଯେଉଁ ଶବ୍ଦରେ ଅଛି ବାହି, ତା'ତଳେ
ଗାର ଦେବା ।

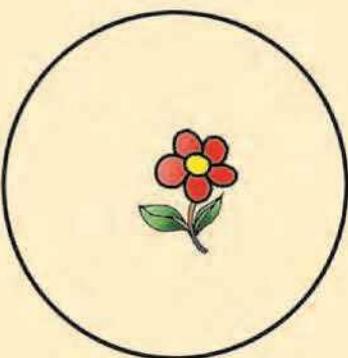
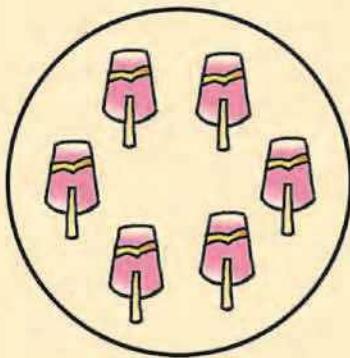
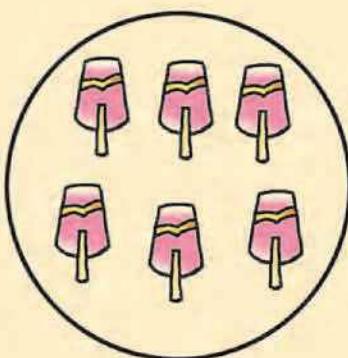
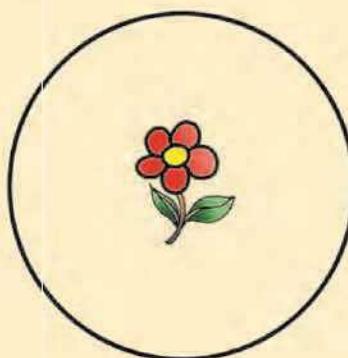
ବଗ, ଗଧ, ଧନ୍ତୁ, ଜିଭ, ଶଗଡ଼, କତ୍ତ, ତାଳ, କାଙ୍କଡ଼

୫. କହି ପାରିବା ତ କହିବା ।

କ) ଗୋଟିଏ ଗଛରେ ୫ଟି ଚଢ଼େଇ ଥିଲେ । ତାଳି ମାରିବାରୁ
ସବୁ ଚଢ଼େଇ ଉଡ଼ିଗଲେ । ଆଉ କେତୋଟି ଚଢ଼େଇ
ରହିଲେ ?

ଖ) କୁନ୍ତୁ ପାଖରେ ତିନୋଟି ବେଳୁନ୍ ଥିଲା । ତିନୋଟି
ଯାକ ବେଳୁନ୍ ଫାଟି ଗଲା । ଆଉ କେଡ଼ୋଟି ବେଳୁନ୍
ରହିଲା ?

୭. କିଏ କାହା ସହିତ ସମାନ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୮. ପାଠ ଗର ଛବି ନଂ.୨ ଦେଖି କହିବା ।

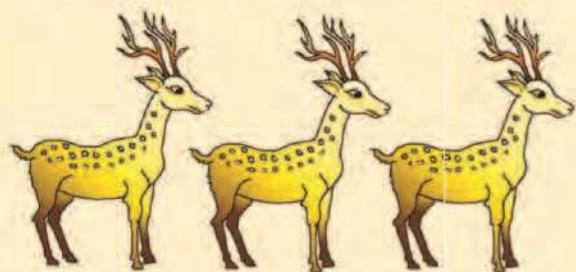
- କ) ମାଙ୍କଡ଼ ପାଖରେ କିଏ ବସିଛି ?
ଖ) କେଡ଼ୋଟା ଭୋଜି ଖାଉଛନ୍ତି ?

୮. ଛବି ଦେଖି ବାକ୍ସରେ ଲେଖିବା ।

→ ୨

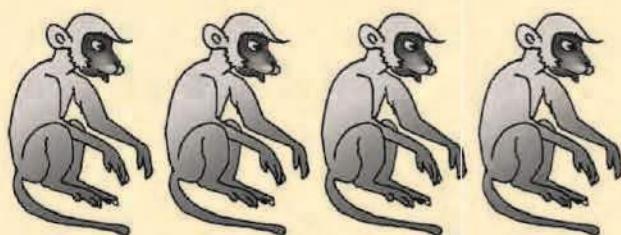
ଟି ବାଘ

→

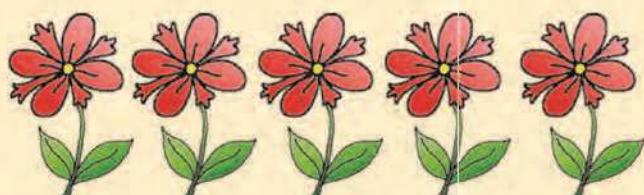
ଟି ହରିଣ

→

ଟି ମାଙ୍କଡ଼

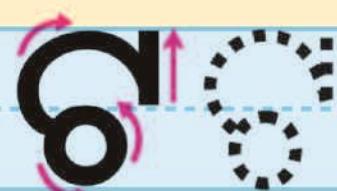
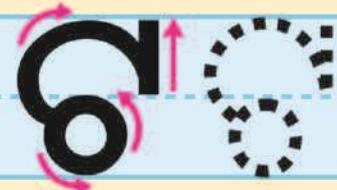
→

ଟି ଫୁଲ

୯. ଗଠି କାଠିର ଚିତ୍ର କରିବା ।

୧୦. ଚାଳ ଲେଖିବା ।

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

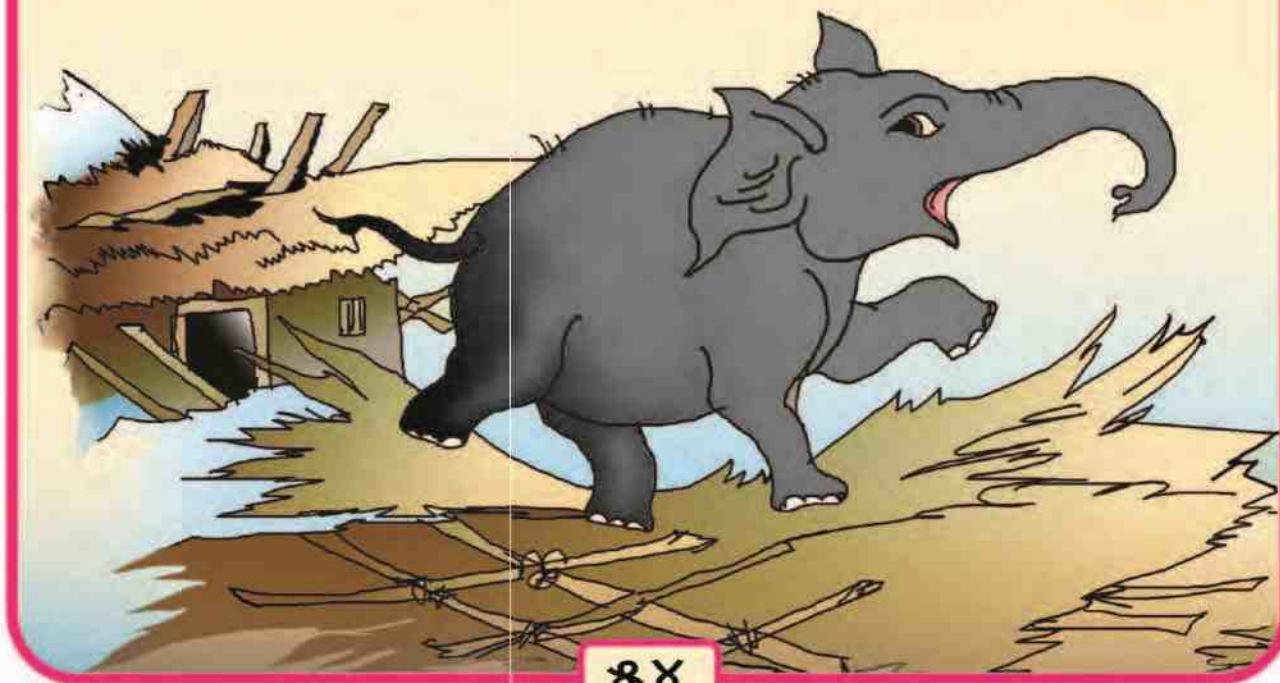
- ଶିକ୍ଷକ ଗପଚିକୁ ଅଜ୍ଞାତଙ୍କୀ କରି ଆବଶ୍ୟକ ଚିତ୍ର ଦେଖାଇ ଯିଲାମାନଙ୍କୁ କହିବେ । କହିଲାବେଳେ ପାଠରେ ଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ । ଗପରୁ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କରାଇବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧ରେ ଯେତିକି ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି ତା'ଛଡ଼ା ଗପ ଉପରେ ଅଧିକା ପ୍ରଶ୍ନ ଦେଇ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୫ରେ ‘ଶୂନ୍ନ’ର ଧାରଣା ପାଇଁ ମୌଖିକ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରାଇବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୭ରେ ବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ସମାନ (ପରିମାଣ)ର ଧାରଣା ଦେବା ସହିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ଅନୁଭୂତି ସହିତ ଯୋଡ଼ାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୭ର ଆଲୋଚନା ବେଳେ କେଉଁ ପଶୁ କେଉଁଠି ବସିଛନ୍ତି, କାହା ପାଖରେ କିଏ ବସିଛନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୯ପାଇଁ ସିଲଟ, ଖାତା, କାର୍ତ୍ତ୍ତୁକଳାପଟାର ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ।
- ଏହି ପାଠଟି ପାଇଁ ଅନ୍ତ୍ୟନ ୨୪ଟି ପିରିଆଡ଼ ରହିଛି । ଏହି ପାଠରେ ଜ, ଡ, ତ, ତ୍ତ, ତ୍ର, ଧ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ, ଟ, ଲ, ଲ ଲିଖନ, ସମାନ ସଂଖ୍ୟାର ତୁଳନା, ‘୦’ର ଧାରଣା, ବଣର ଜୀବଜ୍ଞନମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଧାରଣା, ଅତିଥିମାନଙ୍କ ସହ ବ୍ୟବହାର ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସପନି ଅଜାଙ୍କ ସପନ ଦେଖା

2HQDH4

ଶୀଘ୍ର ରାତି । ଉଷ୍ଣମ ବିଛଣାରେ ସପନି ଅଜା ଖଟରେ ଶୋଇଥିଲେ । ସପନ ଦେଖିଲେ, ହାତୀଟିଏ ଉତୁଛି ଆକାଶରେ । ହାତୀଟା ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଆସି ପଡ଼ିଲା ଶୋଇବାଘର ଉପରେ । ମଡ଼ମଡ଼ ହୋଇ ଘରଟା ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ।

ତୁସ କରି ହାତୀ ଆସି ପଡ଼ିଲା ଅଜାଙ୍କ ଉପରେ । ହାଉଳି ଖାଇ
ଉଠିପଡ଼ିଲେ ଅଜା । ସପନ ଭାଜିଗଲା । ଦେଖିଲାବେଳକୁ ଅଜା ପଡ଼ିଥିଲେ
ଖଟଚଳେ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଆସ ପଡ଼ିବା ।

ହାଟ	ଶର	ନବ	ଜପ	ବରଷ
ବାଟ	ଆଗ	ଛାତ	ଛତା	ହରଷ
ପାଠ	ଶାଗ	କରତ	ଧର	ସରସ

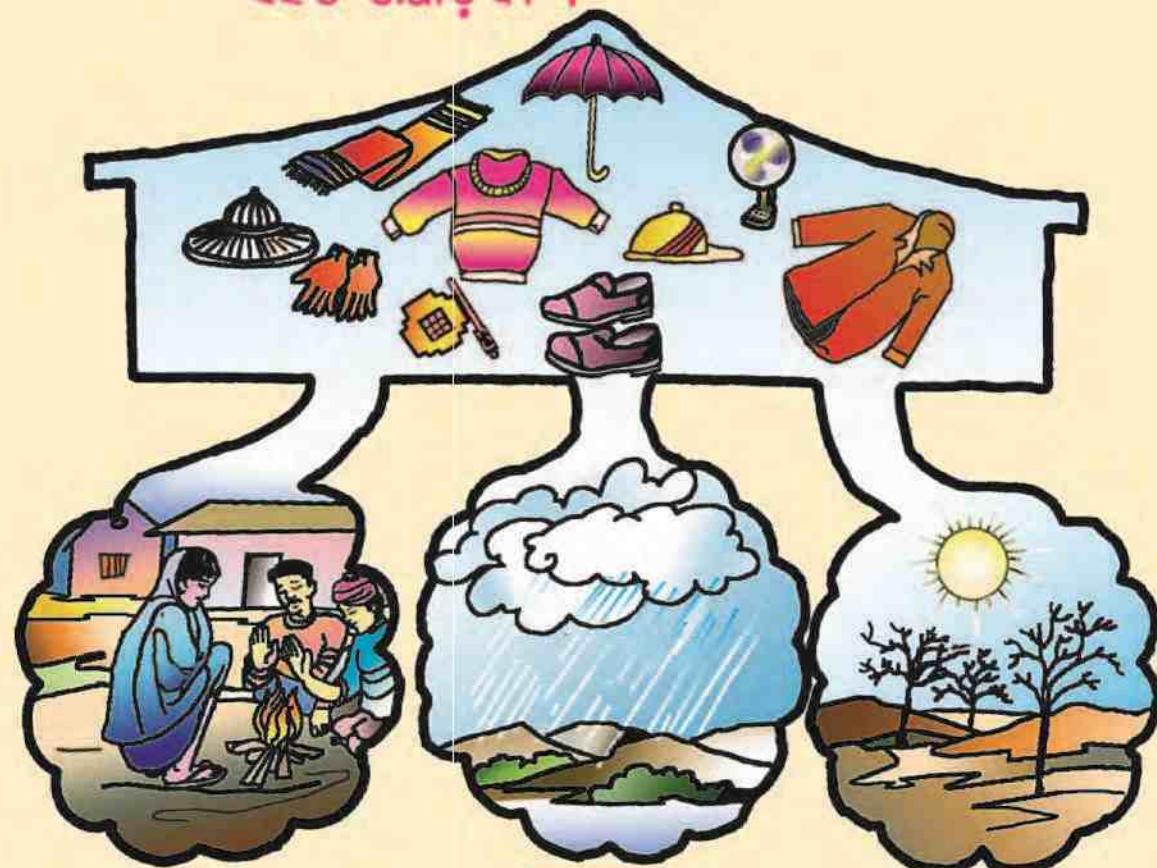
୨. ଆସ ଛବି କରିବା ।

୩. ଗଛ ମୂଳରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଗଛ ଉପରେ ଥିବା ଶବ୍ଦର
ଏକାଭଳି ଅକ୍ଷର ସହିତ ଗାର ଚାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୪. କ) ଛବିକୁ ଦେଖିବା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ରତ୍ନୁଟିକୁ
ସହିତ ଯୋଡ଼ିବା ।

ଖ) ଆସ କହିବା ।

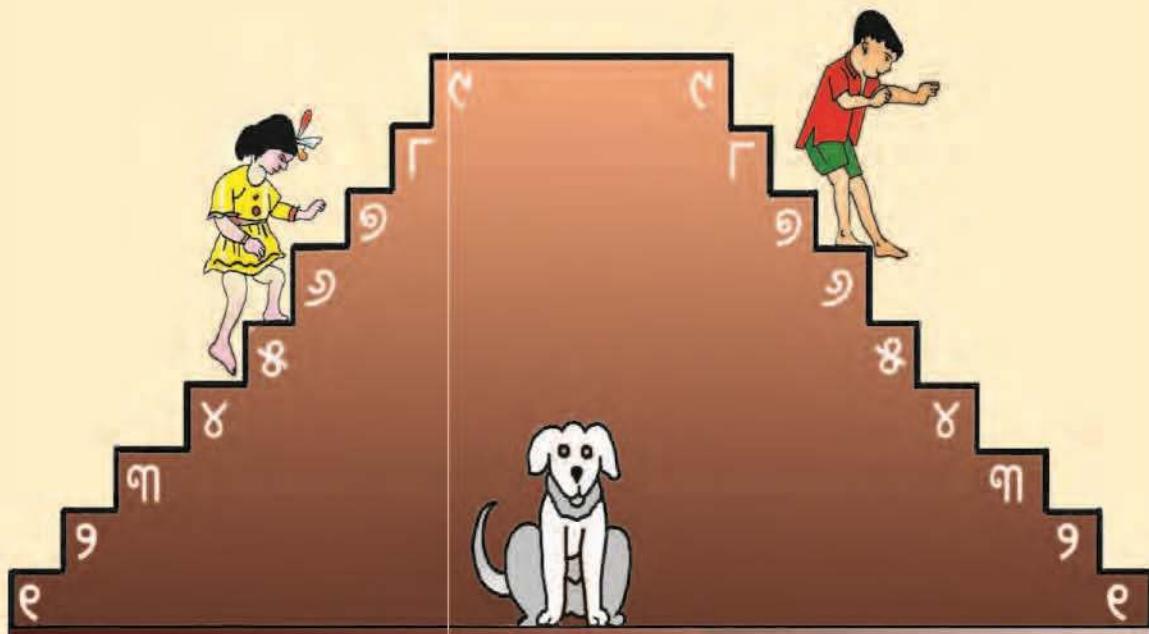
- ଖରାଦିନେ ଭିଲା ପୋଷାକ ଆମେ କାହିଁକି ପିଛୁ ?
- ଶୀତଦିନେ ଗରମ ପୋଷାକ କାହିଁକି ଦରକାର ?
- ବର୍ଷାଦିନେ ଛତା ଓ ବର୍ଷାତି ବ୍ୟବହାର ନ କଲେ କ’ଣ ଅସୁବିଧା ହେବ ?

୪. ମିନି ଓ କୁନା ଖେଳୁଥିଲେ ।

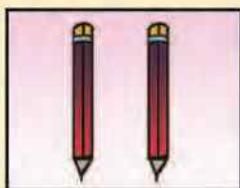
ମିନି ଚଢ଼ିବା ପାହାଚ

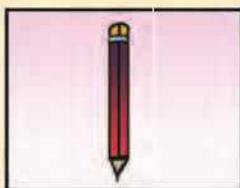
କୁନା ତଳକୁ ଯିବା ପାହାଚ

୭. ଖାଲି ଜାଗରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା ।

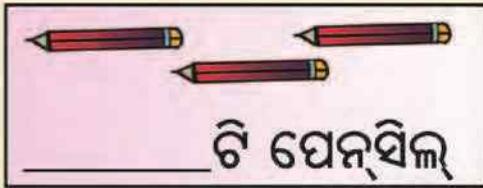

୩

୩

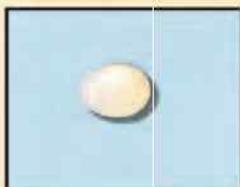
ମିଶି

ଟି ପେନ୍ସିଲ

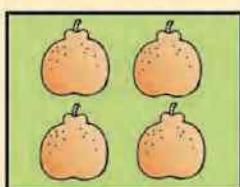
୩

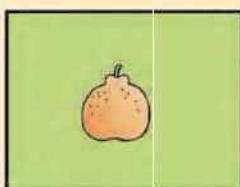
ମିଶି

ଟି ଅଣ୍ଣା

୩

ମିଶି

ଟି କମଳା

୮. ଆସ ଆମେ ଗଣିବା ।

୩

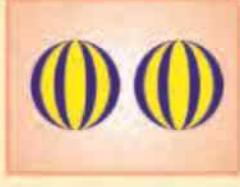
ମିଶି

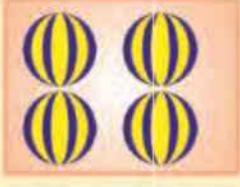
୩

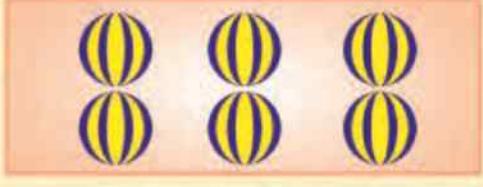
ମିଶି

୩

ମିଶି

୩

ମିଶି

୮. ଆମେ ଏପରି ଲେଖିବା ।

୩ଟି

+ ୨ ଟି

= ୫ ଟି

୨ ଟି

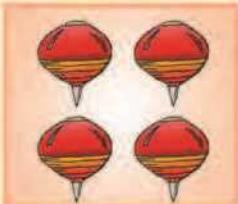
+ ୧ ଟି

= ୩ ଟି

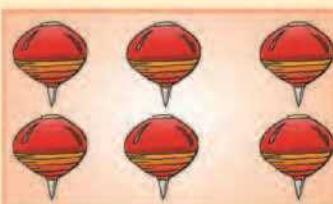
୪ ଟି

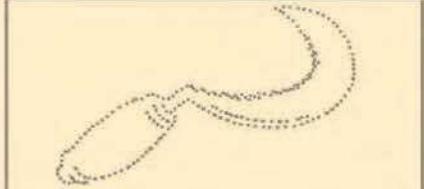
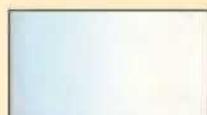
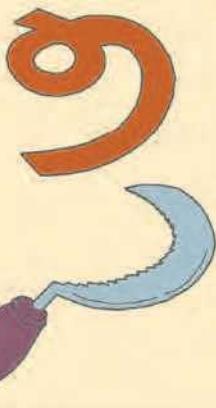
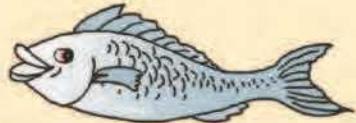
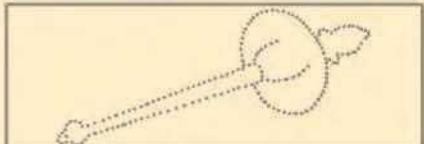
+ ୨ ଟି

= ୬ ଟି

୯. ଛବି ଦେଖି ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ଓ ସେହିପରି ଛବି କରିବା ।

୧୦. ପଢ଼ିବା ।

ଛକ ବଣ ତର କଳ ନଳ ପଦ

ଛକା ବଣା ତାରା କଳା ନଳା ପଦା

ପତର ବହଳ ହଳହଳ ଚହଟହୁ

ଅତର ଗହଳ କଳକଳ ମହମହ

୧୧. ଚିତ୍ର ଦେଖି କହିବା, ଗଛ ଲଗାଇଲେ କ'ଣ ଲାଭ ହୁଏ ?

୧୭. ଲେଖିବା ।

ବଳ ଦ

ଦ

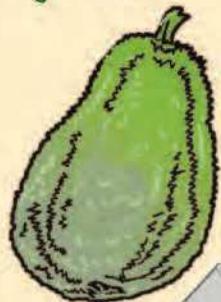
ଗଛ

ଗଛ

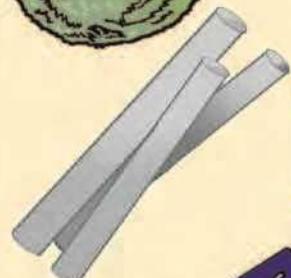
ପତର

ତ

ପଣସ

ପଣସ

ନଳ

ନଳ

କଳମ

କଳମ

ଝର

ଝର

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ଚିତ୍ର ଦେଖିବାସହ ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲାମାନେ ମିଶି ପାଠିକୁ ୨/୩ ଥର ପଡ଼ିବେ ।
  - ପଡ଼ିବାବେଳେ ଶ, ସ, ଷ ଓ ହ ଉଚ୍ଚାରଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
  - ପୂର୍ବପରି ସମଗ୍ର ଗପ, ଅନୁଛେଦ, ଧାଡ଼ି, ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟ, ଶବ୍ଦ (ପଦ), ଅକ୍ଷର, କ୍ରମରେ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନବା କାମ ହେବ ।
  - ବହିର ଅଭ୍ୟାସ କାମ ପୂର୍ବରୁ ଗପ ସମକ୍ଷୀୟ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା ହେବ । ଯେପରି ଉଭରରେ ଶ, ସ, ଷ ଓ ହ ଉଚ୍ଚାରଣ ଆସିବ । ଯଥା—କିଏ ଘୋଡ଼େଇ ହୋଇଛନ୍ତି? ହାତୀ କେଉଁଠି ଉଡୁଛି? ଘର ଉପରେ ହାତୀ ପଡ଼ିବାରୁ କ'ଣ ହେଲା ଜତ୍ୟାଦି ।
  - ଏହାପରେ ଗପ ଓ ଚିତ୍ର ଦେଖି ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପଚାରିବେ ଓ ଶିକ୍ଷକ ଉଭର ଦେବେ । (ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଉଭର ଦେବା ଓ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବା ଆବଶ୍ୟକ)
  - ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ଟ ଓ ସେହିଭଳି ଅଧିକ ଅଭ୍ୟାସ ପରେ,
- $$\boxed{\quad} + \boxed{\quad} = 9$$

ଏହିପରି ମୁକ୍ତ ଉଭରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କାମ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

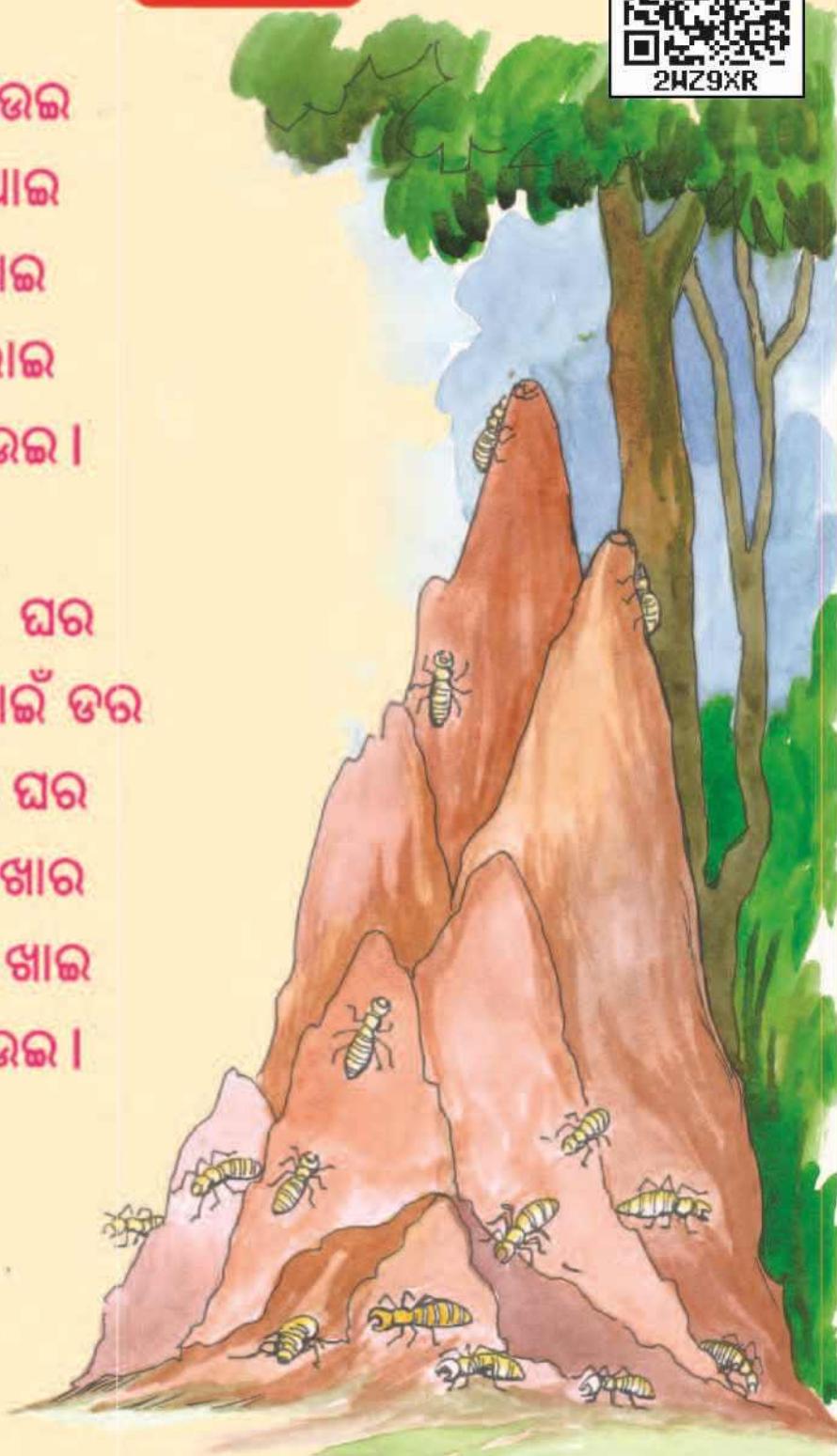
  - ୨୦ ପିରିଆଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ସ, ଶ, ଷ ଓ ହ ଚିହ୍ନବା ଓ ପଡ଼ିବା, ଦ, ଛ, ତ, ଣ, ଲ, ଲୁ ଓ ଝ ଲେଖିବା, ୧ ରୁ ୯ ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଵକ୍ରମ, ଅଧ୍ୟକ୍ରମରେ ଗଣିବା, ଯୋଗଫଳ ‘୯’ ପାଇଁ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବା, ‘+’ ଓ ‘=’ ଚିହ୍ନର ବ୍ୟବହାର କରିବା, ରତ୍ନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ପୋଷାକର ବ୍ୟବହାର ଦର୍ଶାଇବା ଜତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୨୭

ଉଳ

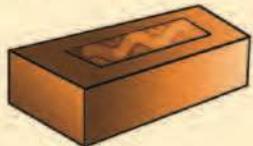
ମୋ ନାଁଟି ଉଳ
ମାଟିରେ ଥାଇ
କାଠକୁ ଖାଇ
ପେଟ ପୂରାଇ
ମୋ ନାଁଟି ଉଳ ।

ଇଟା ମାଟିର ଘର
ନଥାଏ ମୋ ପାଇଁ ତର
ଚାଲ ଛପର ଘର
କରଇ ନାରଖାର
ଲୁଗାପଟାକୁ ଖାଇ
ମୋ ନାଁଟି ଉଳ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଛବି ଦେଖି ପଡ଼ିବା ।

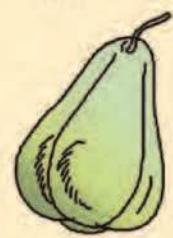
ଇଚ୍ଛା

ଉଇ

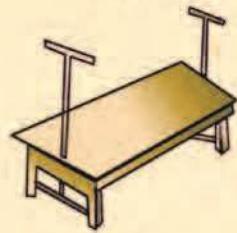
କାଉ

ଲାଉ

ଘର

ଖଟ

ଆଖି

ଘଡ଼ି

ଘଣ୍ଠି

୨. ‘ଇ’ କୁ ‘ଇ’ ଯୋଡ଼ିବା ।

୩. (କ)

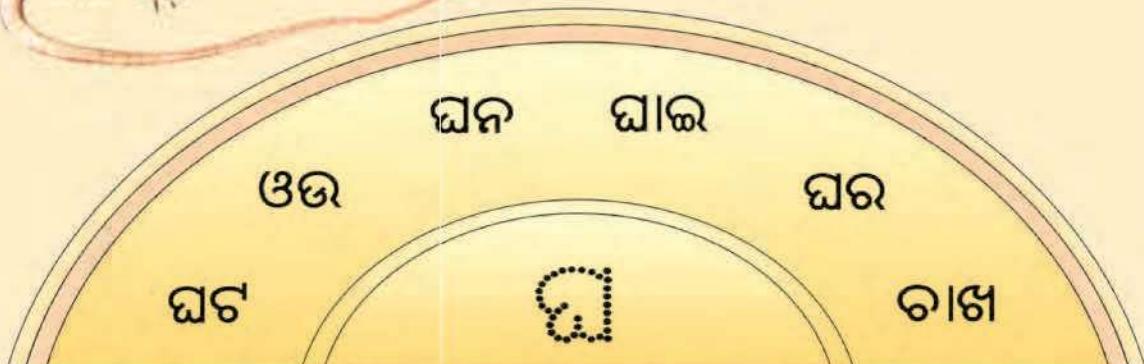

ଛତା ଉପରେ ଥିବା ବିନ୍ଦୁ ଯୋଡ଼ି କେଉଁ ଅକ୍ଷର ପାଇଲ କହ ।
ତଳ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ତା' ସହିତ ଯୋଡ଼ି ପଡ଼ ।

ଖ) 'ଖ' ଅକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ମୃଷା ଲାଞ୍ଜକୁ ବଢ଼ାଇବା ।

ଘନ ଖଇ ଖଳା ଖତ
ଖଟ ଲଇ ଖଟା ପଘା

୪. ବିନ୍ଦୁ ଯୋଡ଼ିବା । ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ପାଇବା ତାହାକୁ ସମାନ ଅକ୍ଷର
ଥିବା ଶବ୍ଦ ସହିତ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

୪. ତଳେ ଥିବା ଛବିଗୁଡ଼ିକର ନାମ କ'ଣ ଜହିବା ।

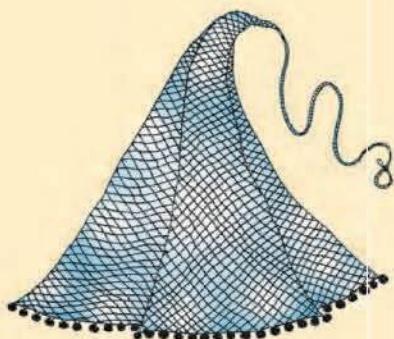
୫. ଆସ ଅସଜଡ଼ା ଅକ୍ଷରକୁ ସଜାଡ଼ି ପଡ଼ିବା ।

ଟାଙ୍କ, ଟବା, ଘବା, ଖୁଆ, ଟାଇ, ତାଇପ

୬. ଆସ ପଡ଼ିବା ।

କାଉ ରାବଇ କା କା
ହନ୍ତୁ ଭାଇ ତୁ ଖା ଖା
କୋଇଲି ଗୀତ ଗା ଗା
କଜଳପାତି ଆ ଆ ।

୮. ଆସ ଅକ୍ଷର ଲଗାଇ ପଡ଼ିବା ।

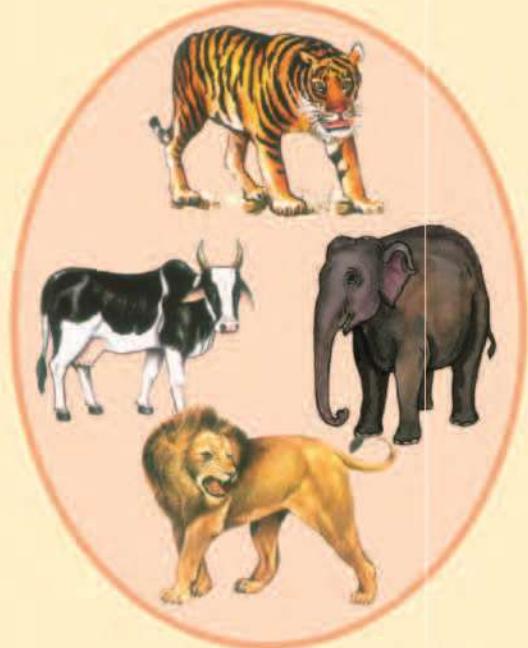

ଲ

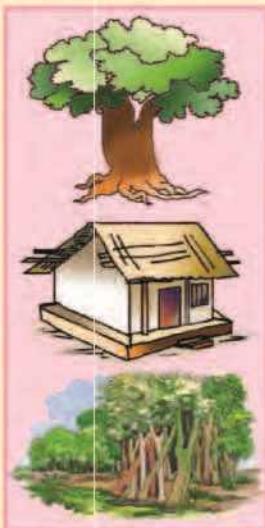
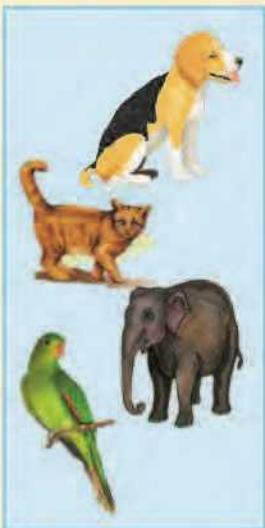
ର

୯. (କ) ଗୋଲରେ ଥିବା ଛବିରୁ କେଉଁଟି ଅଳଗା ବାହିବା ।

(ଖ) କେଉଁ ପଶୁପକ୍ଷୀକୁ ଆମେ ଘରେ ପାଲୁ ?

୧୦. କ) ଗାଇ କେଉଁଠି ରହେ ? ଗାଇ ତା' ଦେହକୁ କିପରି
ସଫା କରେ ? ଆସ ଜାଣିବା, କିଏ କେଉଁଠି ରହେ ଓ
କିପରି ତା' ଦେହ ସଫା କରେ ।

ପାଟି ବା ଜିଭରେ
ଦାନ୍ତରେ ବା ନଖରେ
ଶୁଣ୍ଟରେ ବା ଲାଙ୍ଘୁଡ଼ରେ
ଥଣ୍ଡରେ ବା ଖାଡ଼ି ହୋଇ

ଖ) ତୁମେ ସକାଳୁ ଉଠି କି କି କାମ କର ?
ଗ) ଠିକ କାମ ପାଖରେ (✓) ଓ ଭୁଲ କାମ ପାଖରେ (✗)
ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

- ସକାଳୁ ଉଠି ଆଖି ମୁହଁ ଧୋଇବା ।
- ଖାଇବା ଆଗରୁ ହାତ ଧୋଇବା ନାହିଁ ।
- ସକାଳୁ ଦାନ୍ତ ଘଷିବା ।
- ଗରମ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ।
- ବାସି ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ।
- ମାଛି ବସା ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ।
- ଚପଳ ପିଛି ପାଇଖାନା ଯିବା ।

୧୯. ଦେଖିବା ଓ ଲେଖିବା ।

ଡାଳା

ବା

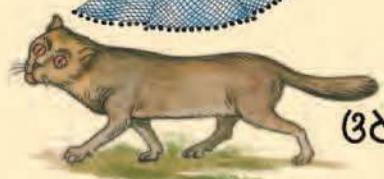
ଶଗଡ଼

ପଇ

ଜାଳ

ଓଧ

ଚ

ଗ

୨୦. ପଡ଼ିବା ।

କାଇ

ଲାଉ

ଖାର

ଘନ

ଜାଇ

କାଉ

ଖାଲ

ଘର

ଚଇତ

ଭାଉଜ

ପରଖ

ରଇତ

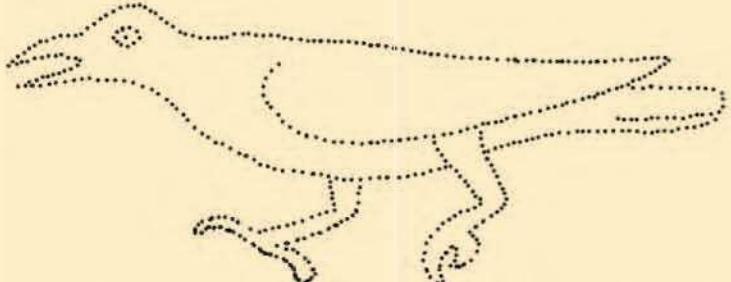
ମଉଜ

ଅରଖ

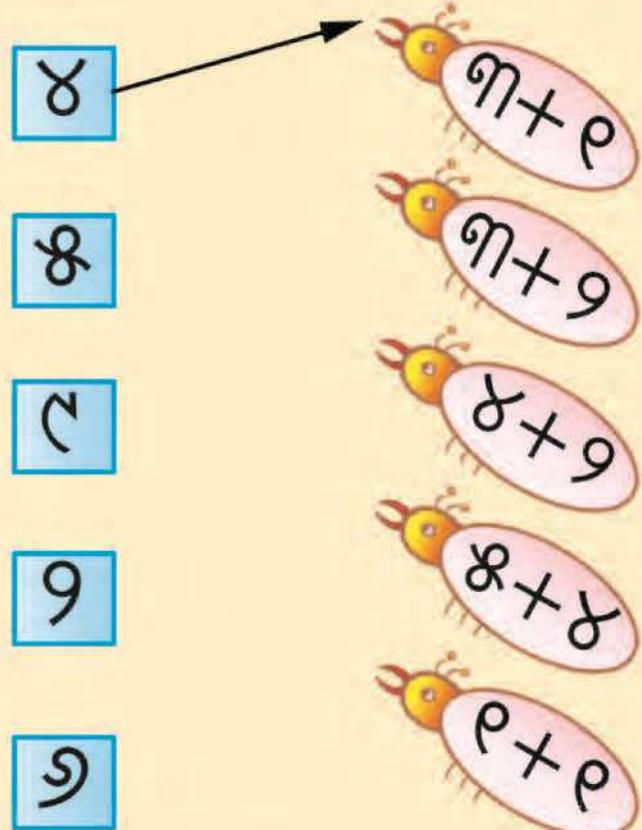
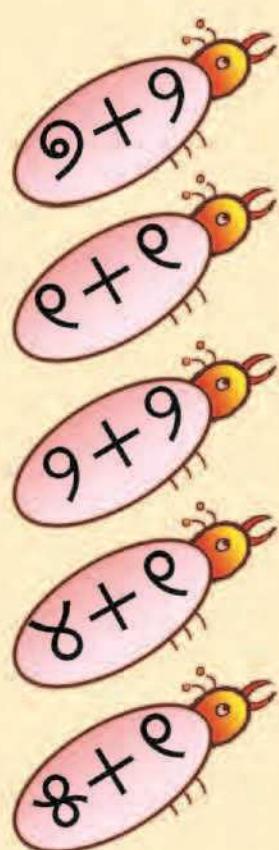
କନକର ଘର ବହୁତ ବାଟ

ତରତର ଚାଲ ନ କର ମଠ ।

୧୩. ବିନ୍ଦୁ ଯୋଡ଼ିବା ।

୧୪. କ)ଆସ ଆମେ ଯୋଡ଼ିବା । ଯେପରି-

ଖ) ଉପର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘିତ କୁ ଗଣିବା ।

ଗ) କେତେରେ କେତେ ମିଶିଲେ ୯ ହେବ ?

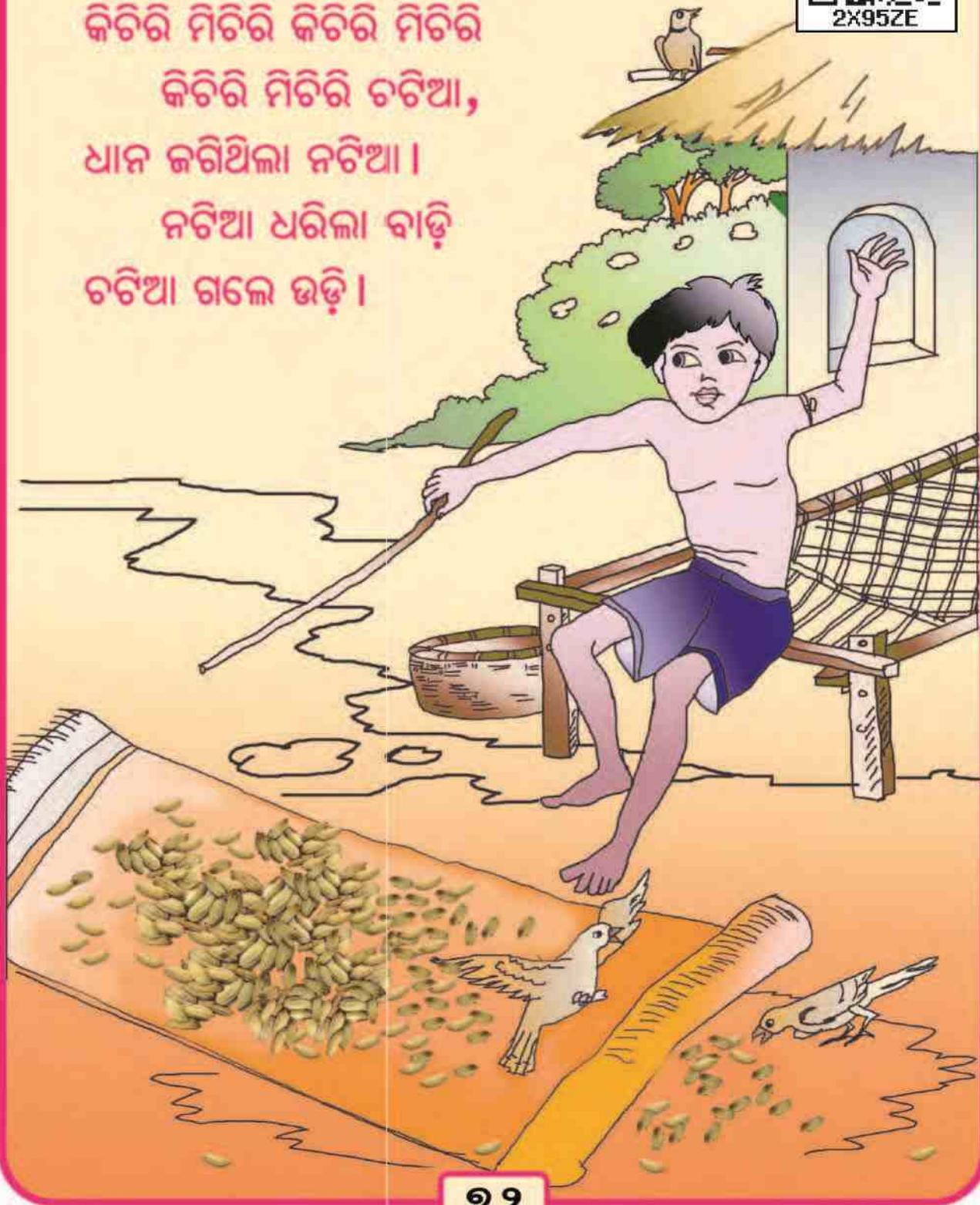
ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ପୂର୍ବରୁ କୁହାୟାଇଥିବାପରି ପଦ୍ୟଚିକୁ ୩/୪ଥର ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ଆବୃତ୍ତି କରାଯିବ । ପଦ୍ୟରୁ ପଦ, ପଦରୁ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଶଇ, ଶଇରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୨ରେ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁ ଯୋଡ଼ା କାମ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୫ରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚିତ୍ର ଦେଇ ଅଳଗାଚିକୁ ବାଛିବାକୁ କୁହାୟାଇପାରିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୦ ‘ଗ’ରେ ଆହୁରି ଅନେକ କାମ କରି ଭୁଲ ଠିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୩ରେ ଅଳଗା ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କର ଚିତ୍ରକୁ ବିଦ୍ୟୁଦେଇ ଯୋଡ଼ିବାପାଇଁ କୁହାୟାଇପାରିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୪ର ‘ଗ’ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାଙ୍କୁ କହିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ ।
- ଏହି ପାଠପାଇଁ ଅନ୍ୟନ ୨୪ଟି ପିରିଅଡ଼ି ଲାଗିବ । ଏଥିରେ ଇ, ଉ, ଖ, ଘ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନଟ ଓ ପଠନ, ତ, ତ୍ତ, ନ, ଧ ର ଲିଖନ, ଚିତ୍ରାଙ୍କନ, ୨୦ ମଧ୍ୟରେ ଗଣନ, କମବେଶୀ, ସାନ-ବଡ଼ର ଧାରଣା, ୨ଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ (୯ ମଧ୍ୟରେ), ବିଭିନ୍ନ ପକ୍ଷୀ, ପଶୁ, କୀଟପତଙ୍ଗ, ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵର, ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ, ଜୀବଜନ୍ତୁ, ପରିଷାର ପରିଛନ୍ତା ବିଷୟ ଆଧାରିତ ଦକ୍ଷତାର ବିଜାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କିଟିରି ମିଟିରି

କିଟିରି ମିଟିରି କିଟିରି ମିଟିରି
କିଟିରି ମିଟିରି ଚଟିଆ,
ଧାନ ଜଗିଥିଲା ନଟିଆ ।
ନଟିଆ ଧରିଲା ବାଡ଼ି
ଚଟିଆ ଗଲେ ଉଡ଼ି ।

ଅଭ୍ୟାସ

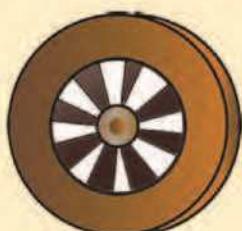
୧. ଦୁଇପାଖରେ ଥିବା ଏକ ପ୍ରକାର ଖେଳଣାକୁ ମହିଘରର
ଶବସନ୍ତ ଯୋଡ଼ିବା ।

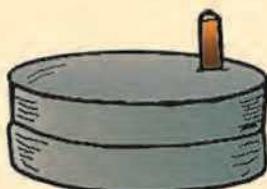
ଛିଟିପିଟି
ବିରାଡ଼ି
ନିକିତି
ଗିଲାସ
ହରିଣ

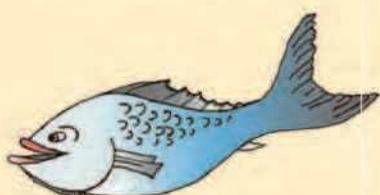
୨. ଛବି ଦେଖି ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବା ।

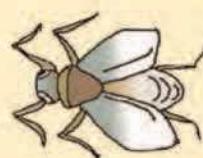
ଚକ୍ର

ଚ _____

ମାଛ

ମା _____

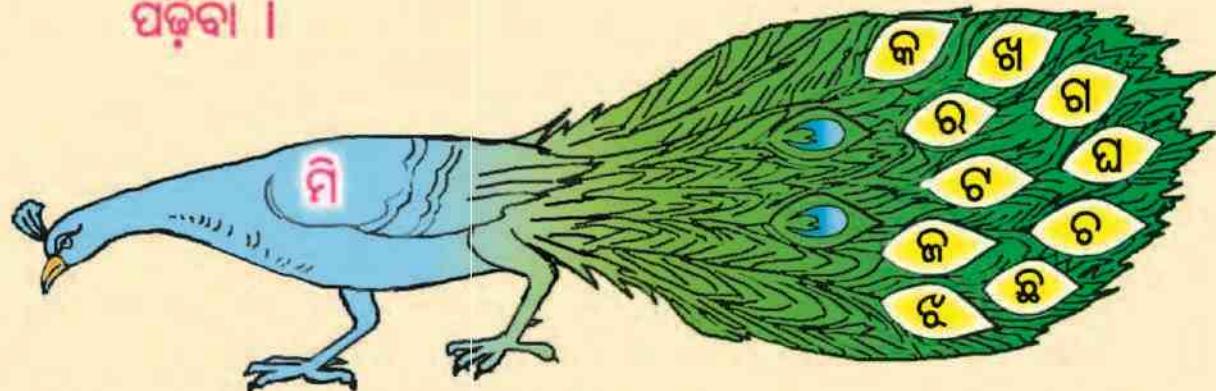

କାଠ

କା _____

୩. ‘ମି’ପରି ତଳେଥିବା ଅନ୍ୟ ଅଷ୍ଟରରେ ରଙ୍ଗିନ କଲମରେ ‘ଏ’ଯୋଗକରି ପଡ଼ିବା ।

୪. କ) ତଳ ଛବିମାନଙ୍କର ମଣିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକର ନାମ ସହିତ କାହାର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ତାକୁ ଗାର ଟାଣି ଚିହ୍ନିବା ।

ଖ) ଆଉ କେତୋଟି ପରିବା ଗଛର ନାମ କହିବା ।

୪. ଏହିପରି ଲେଖିବା ।

୧୧		
----	--	--

୧୨		
----	--	--

୧୧		
----	--	--

୧୩		
----	--	--

୧୧		
----	--	--

୧୪		
----	--	--

୧୧		
----	--	--

୧୫		
----	--	--

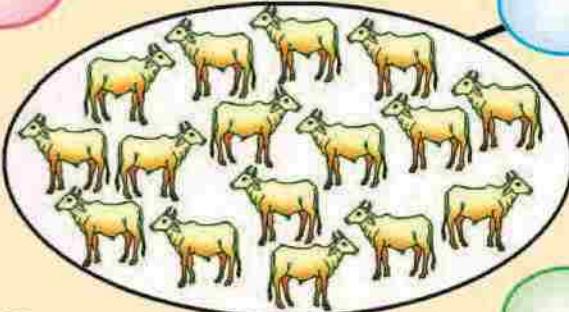
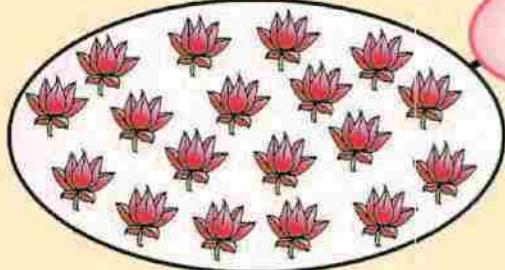
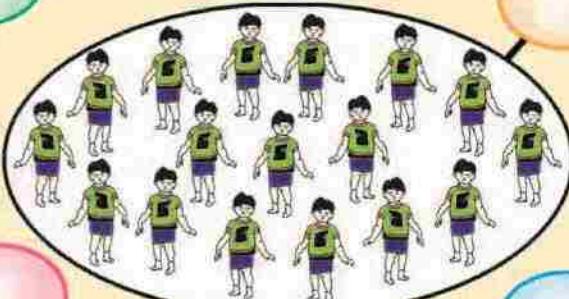
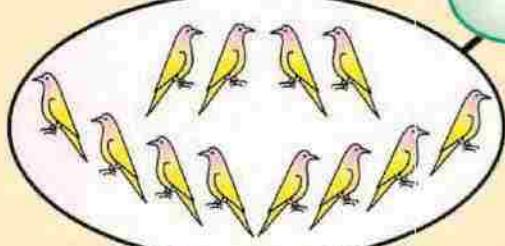
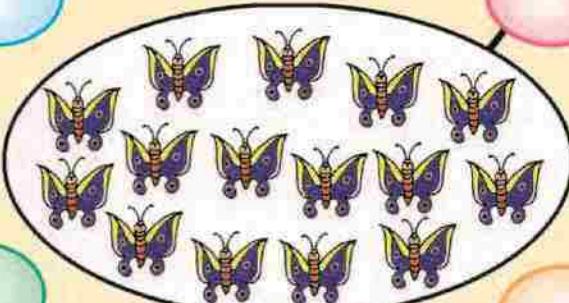
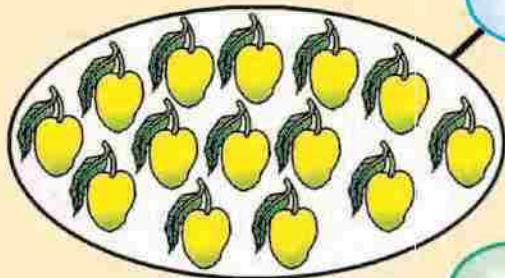
୧୧		
----	--	--

୧୬		
----	--	--

୫. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା ଓ ପଡ଼ିବା । ଯେପରି - ନାଲି

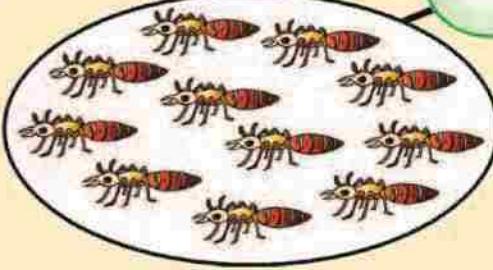
ନ	ବ	ଖ	ଡ	ଗି	ଟି	ତି
ଳି				ନି		

୭. ଗଣିବା ଓ କେତେହେଲା ଖାଲିଯରେ ଲେଖିବା ।

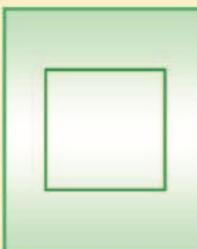

ଜାହିବା -

- କେତୋଟି ଚଢ଼େଇ ଅଛନ୍ତି ?
- କେତୋଟି ଉଇ ଅଛନ୍ତି ?
- କେତୋଟି ବଳଦି ଅଛନ୍ତି ?
- କେତୋଟି ଆମ ଅଛି ?
- କେତୋଟି ପ୍ରଜାପତି ଉଡୁଛନ୍ତି ?
- କେତେ ଜଣ ପିଲା ଅଛନ୍ତି ?
- କେତୋଟି ପୂଲ ପୁଣିଛି ?

୮. ଆସ ଛବି କରିବା ।

୮ଟି କର

୧୦ଟି କର

୧୫ଟି କର

୯. ପାଠରେ ଥିବା ଗୀତ ଦେଖି ଖାଲି ଘରେ କ'ଣ ହେବ
ଲେଖିବା ।

ନ _____ଆ

ଧରି _____

ଜ _____ଥିଲା

ଚ _____ଆ

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ଚିତ୍ର ଦେଖିବା ସହ ୩/୪ଥର ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲା କବିତା ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।
- ପୂର୍ବପରି ପଂକ୍ତି, ଧାଡ଼ି, ଶବ୍ଦ ଓ ଅକ୍ଷର କ୍ରମରେ ଚିହ୍ନିବା କାମ ହେବ ।
- ଯେଉଁ ପିଲାର ସୂଚନା ବୁଝିବାରେ ଅସୁବିଧା ହେବ, ଶିକ୍ଷକ ସହାୟତା ଦେବେ ଯେପରି ପିଲା ସ୍ଵଳ୍ପରେ କାମ କରିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଅଭ୍ୟାସର କାମଗୁଡ଼ିକ କରିବା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ୪ (ଖ) ଓ ୭ ର ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ କରିବା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ ।
- ଗାଆଁରେ ଆଉ କେଉଁ ଶସ୍ୟ ଓ ପରିବା ଚାଷ ହୁଏ, ଘରୁ ବୁଝିଆସି ଶ୍ରେଣୀରେ କହିବାକାମ ମଧ୍ୟ ଦିଆୟିବ ।
- ୨୦ ପିରିଅଡ଼ର ଏହି ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ‘ଇ’କାର (ି) ଚିହ୍ନିବା, ଇ-କାର ଦେଇ ଅକ୍ଷର, ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା, କବିତା ଆବୃତ୍ତି, ୧୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣିବା ଓ ଲେଖିବା, ବିଭିନ୍ନ ଶସ୍ୟ ଓ ପରିବା ଗଛ ଚିହ୍ନିବା, ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଦୀପାବଳି

ଦୀପାବଳି ଦିନ ବାପା ତଳି ଓ ଝିଲିକୁ ପାଖକୁ ଡାକି କହିଲେ -
ଆଜି ଦୀପାବଳି । ଆମ ଘରକୁ ପାଖପଡ଼ୋଶୀ ଓ କୁଣିଆ ଆସିବେ ।
ବହୁତ ଉଚ୍ଛବି ହେବ । ତୁମେ ଦୂଜଙ୍ଗଣ କାମରେ ଟିକିଏ ସାହାଯ୍ୟ କର ।
ଏହି ମହମବତିଗୁଡ଼ିକ ନିଅ । ତାକୁ ସଜାଇ ରଖ ।

ମୁଁ ଯେତିକିଟି ମାଗିବି କିଏ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଗଣିକରି ଦେବ ?

2XI222

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଡଳି ଦେଲା

୭-

୧୫-

୧୭-

୧୮-

ଛିଳି ଦେଲା

୮-

୧୩-

୧୪-

୧୯-

୨. ଉପରେ ଯେପରି ଛବି କରାଯାଇଛି, ସେହିପରି ତଳେ
ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପାଖରେ ଛବି କରିବା ।

୮

୧୪

୯

୧୦

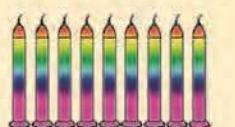
୧୩

୭

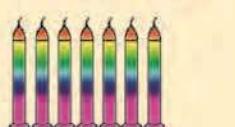
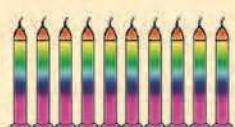
୩. ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ମହିମାବତିକୁ ନେଇ ସଂଖ୍ୟା ସହ ଯୋଡ଼ିବା ।

୧୩

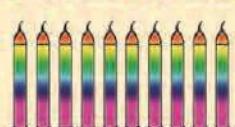
୪

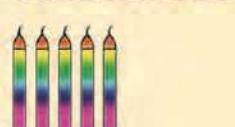
୧୯

୧୭

୧୯

୨୦

୪. ତଳେଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ନେଇ ଖାଲିଘରେ ଆଲୁ ଛବି କରିବା ।

୪

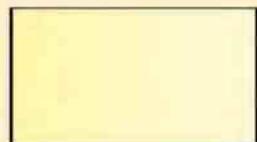
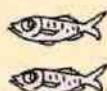
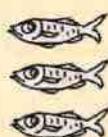
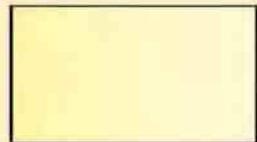
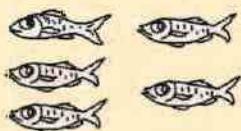
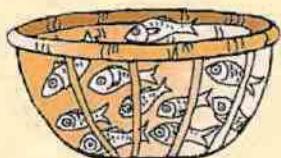
୮

୧୧

୧୪

୧୯

୪. ବିଲେଇ ଟୋକେଇରେ ଗଣି ରଖିଥିବା ମାଛ ଓ ବାହାରେ ଥିବା ମାଛକୁ ଗଣି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା ।

୫. ୧୦ଟି ମୟାର ଫୁଲରେ ଗୋଟିଏ ମାଳ ତିଆରି କରିବାପରେ ଆଉ କେତୋଟି ଫୁଲ ରହିଲା, କହିବା ।

୧୯

୨୪

୧୩

୨୭

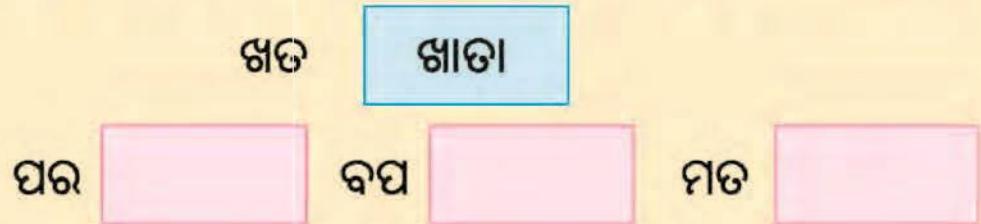
୭. ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା ।

	୧ ଦଶ
	୧ଦଶ ୧ ଏକ
	୧ଦଶ ୨ ଏକ
	୧ଦଶ ୩ ଏକ

ଗ) ଦୀପାବଳିରେ ଆମେ କ'ଣ ସବୁ କରୁ ? କେଉଁମାନେ
ଆମ ଘରକୁ ଆସନ୍ତି ?

ଶ) ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଉ କେଉଁ ସବୁ ପର୍ବ ପାଲନ କରାଯାଏ କହିବା ।

୯. କ) ‘ଆ’କାର (ଠ) ଲଗାଇ ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା । ଯେପରି-

(ଖ) ଆସ ପଡ଼ିବା ।

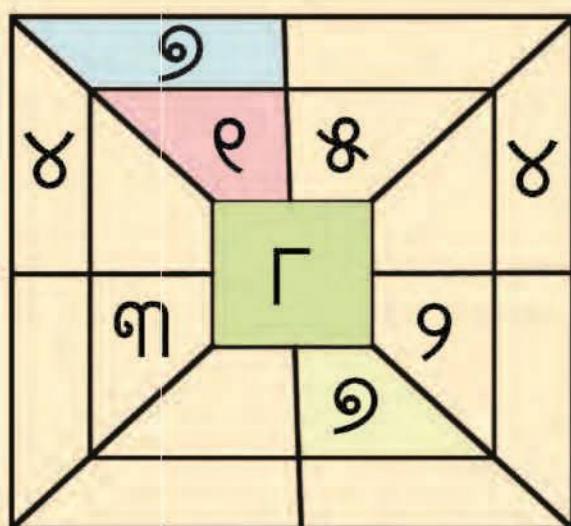
ଜଟିଆ କହିଲା ଆ ଆ

ଚଟିଆ କହିଲା ନା ନା

ଜଟିଆ ରଖିଲା ଖଇ

ଚଟିଆ ଦେଲାରେ ଖାଇ ।

୧୦. ଯେପରି ୭ ଓ ୯ ମିଶିଲେ ମଝିଘରେ ଟ ହେଉଛି, ସେହିପରି ସବୁ ଖାଲିଘରକୁ ପୂରଣ କରିବା ।

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ଗପଟିକୁ ୨/୩ ଥର ପାଠ କରିବେ । ଆବଶ୍ୟକମୁଲେ ଚିତ୍ର ଦେଖାଇବେ । ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଭଲଭାବେ ଆଲୋଚନା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୧ ଓ ୩ ପାଇଁ ବନ୍ଧୁକୁ ନେଇ ଦଶ ଏକର ଧାରଣା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୮ (କ) ଓ (ଖ) ପାଇଁ ନିଜନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ହେଉଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।
- ଚିତ୍ରରେ କେଉଁ ଲୋକମାନେ ଆସିଛନ୍ତି ? ଦୀପାବଳି ଆମେ କାହିଁକି ପାଳନ କରୁ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଶ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଲୋଚନା ହେବ ।
- ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ୯ର (ଖ) ପାଇଁ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ପରିଚିତ ‘ଆ’ କାର (ଠ) ଥାଇ କବିତା ଆବୃତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ।
- ଏହି ପାଠପାଇଁ ଅନ୍ୟୁନ ୧୯ଟି ପିରିଆଢ଼ ରହିବବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ଏହି ପାଠରେ ସରଳ କବିତା ଆବୃତ୍ତି, ‘ଆ’ କାର (ଠ), ‘ଆ’ କାର ନେଇ ଶବ୍ଦ ଲିଖନ, ଦୁଇଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଣନର ସହଜ ଉପାୟ, ସ୍ଥାନୀୟମାନ, ୫ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ, ଆଞ୍ଚଳିକ ପର୍ବପର୍ବାଣି ବିଷୟରେ ଧାରଣା, ସାଇତି ରଖିବା, ସଜାଇ ରଖିବା ଇତ୍ୟାଦିର ଧାରଣା ଆଧାରିତ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଚତୁର କୁକୁଡ଼ା

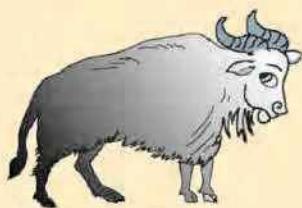
କୁକୁଡ଼ା ଆଉ କୁକୁର ଦୁଇମିତ । ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଭଲପଡ଼େ । ହସିଖେଳି ଦିନ ବିଚିଯାଉଥିଲା । ଦିନେ କୁକୁର ହାଲିଆ ହୋଇ ଶୋଇ ଯାଇଥାଏ । ବଣରୁ ବିଲୁଆଟିଏ ଆସିଲା । ତାକୁ ଦେଖି କୁକୁଡ଼ା ଭୟରେ ଥରିଲା । ବିଲୁଆ କୁକୁଡ଼ାକୁ କିପରି ଖାଇବ ଭାବିଲା । ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲା, “କୁକୁଡ଼ାଭାଇ, ଆସ ମିତ ବସିବା । ହସ ଖୁସି କରି ଚଳିବା ।”

କୁକୁଡ଼ା ବିଲୁଆର ଚାଲାକି ବୁଝିଲା । କହିଲା, “ରହ, ଆଉ
ଜଣେ ମିତକୁ ଡାକୁଛି । ଭାରି ମଜା ହେବ ।” କୁକୁଡ଼ା ଡାକ ଛାଡ଼ିଲା ।
କୁକୁର ଭୋ ଭୋ କରି ଦଉଡ଼ି ଆସିଲା । କୁକୁରର ଭୋ ଭୋ ଶବଦରେ
ବିଲୁଆ ଦେହରୁ ଖାଲ ବାହାରିଲା । “ହୁକେ ହୋ - ହୁକେ ହୋ” ରଡ଼ି
ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲା ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଛବି ଦେଖି ପଢ଼ିବା ।

ଗୋଟା

ନୟନ

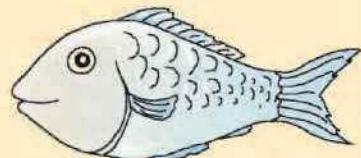
ଜାତୀୟ ପତାକା

ଭାଲୁ

ଭାରୁଆ

ଭାକୁର

ପୁଅଟି ‘ୟ’ ଅକ୍ଷରଥିବା ତାରାପାଖକୁ ତୀରମାରି ଚିହ୍ନିବ ।
ତୀରଠାରୁ ଗାରଟାଣି ‘ୟ’ ଅକ୍ଷରକୁ ଯୋଡ଼ିବା ।

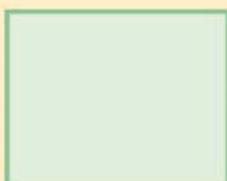
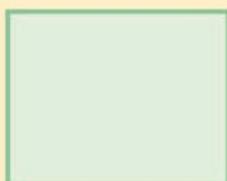
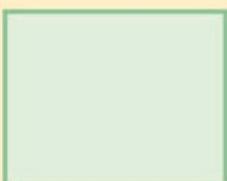
ଖିଅଟି ‘ଭ’ ଅକ୍ଷରଥିବା ତାରାପାଖକୁ ଚୁଡ଼ିପିଙ୍ଗିବ । ଅକ୍ଷର
ଚାରିପଟେ ○ କରିବା ।

৩. প্রশ্ন ৭র ছবিদেখি লেখিবা।

- ক) বড় তারা কেতোটি ?
খ) ঘান ও মণ্ডিলা তারা মিশি কেতোটি ?
গ) ‘ভ’অ্যাসুন্থিবা তারা ও খালিতারা মিশি কেতে ?
ঘ) ‘ঝ’ অ্যাসুন্থিবা তারা ও খালিতারা মিশি কেতে ?

বড়
তারা + ঘান
তারা =

ঘান
তারা + মণ্ডিলা
তারা =

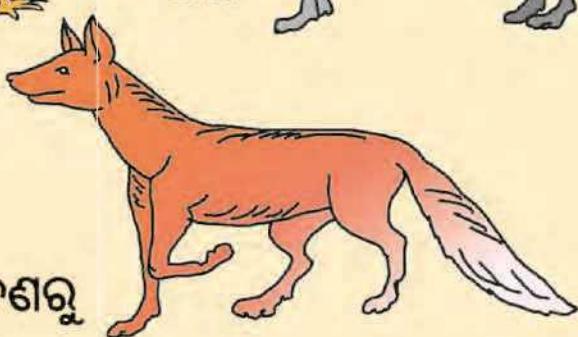
মণ্ডিলা
তারা + বড়
তারা =

୪. ଛବି ଓ ଶବ୍ଦ ମିଶାଇ ପଡ଼ିବା ।

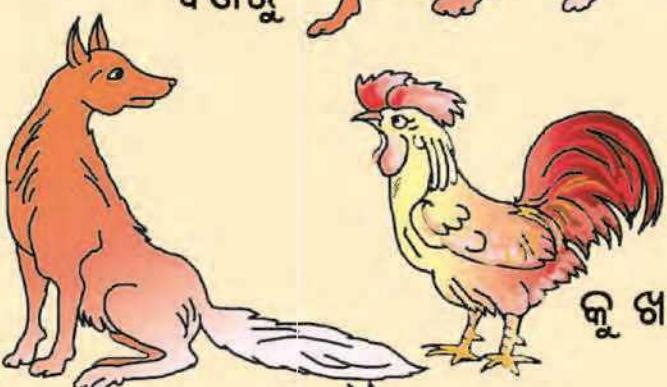
ଆଉ

ଦୂର ମିତ ।

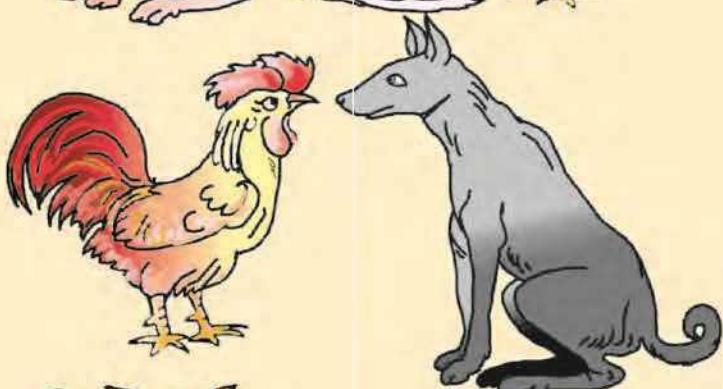

ବଣରୁ

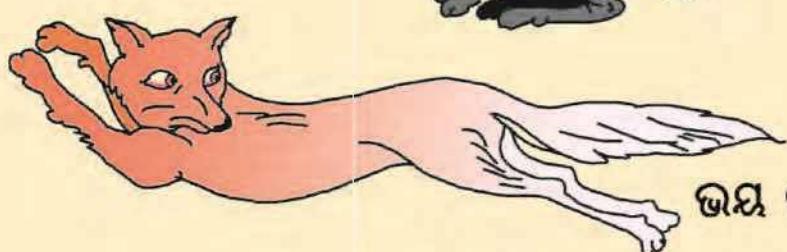
ଆସିଲା ।

କୁ ଖାଇବାକୁ ମନ କଲା ।

କୁ ଡାକିଲା ।

ଉଦୟ କରି ପଳାଇଲା ।

୪. ଲେଖିବା ।

ଆଉ _____ ଦୂର ମିତ ।

ବଣରୁ _____ ଆସିଲା ।

କୁ ଖାଇବାକୁ ମନ କଲା ।

କୁ ଡାକିଲା ।

ଉଦ୍‌ଧରି ପଳାଇଲା ।

୫.

ଡାକଘର ପାଖରେ କ'ଣ ଅଛି ?

ବିଦ୍ୟାଲୟଠାରୁ ଦୂରରେ କ'ଣ ଅଛି ?

ଡାକଘର ଓ ମନ୍ଦିର ମଝିରେ କ'ଣ ଅଛି ?

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ଗପଟି ପଡ଼ା ହେବା ପରେ (୨/୩ ଥର) କେଉଁ କେଉଁ ଶବ୍ଦରେ ତ, ଯ, ସ ଅଛି ସେ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କହିବାପାଇଁ କୁହାଯିବ ।
- ତା'ପରେ, ହାଲିଆ ହେଲେ କିପରି ଶୁଅନ୍ତି ? ଭୟରେ କିପରି ଥରନ୍ତି ? ଅଭିନୟ କରି ଦେଖାଇବାପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ କାମ ଦିଆଯିବ ।
- କୁକୁଡ଼ା କୁକୁରକୁ କିପରି ଡାକିଲା ? କୁକୁର ରାଗିକରି କିପରି ଭୁକିଲା ? ବିଲୁଆ ଭୟରେ କିପରି ବୋବାଇଲା ? ସ୍ଵର କରିବାପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ କୁହାଯିବ - ଏଇ ଦୁଇ କାମ ପ୍ରତ୍ୟେକପିଲା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ (ସବୁପିଲା ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ଜଳେ ମଧ୍ୟ ହେବ) ।
- ୧ ରୁ ୫ ଅଭ୍ୟାସ କାମ କରିବାପରେ ଅଭ୍ୟାସ ଓ କାମରେ ଚିତ୍ରରେ ଡାକଘର ଠାରୁ ଦୂରରେ ଏକ ଗଛରଚିତ୍ର କରିବାପାଇଁ ଓ ଡାକଘର ଉପରେ ଏକ ଜାତୀୟ ପତାକା ଆଙ୍କିବାପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ କୁହାଯିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକପିଲା ଆଙ୍କିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ଗରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ସହ 'ତୁମେ କରିଥିବା ଗଛପାଖରେ କ'ଣ ଅଛି କହ' ଏଇପ୍ରଶ୍ନ ପଚାଯିବ ।
- ପିଲାଙ୍କୁ ନିଜ ଗାଁ / ସାହିରେ ସକାଳର ଦୃଶ୍ୟଟିଏ ଆଙ୍କିବାପାଇଁ କୁହାଯିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ନିଜଚିତ୍ରଟଳେ ନିଜନାଆଁ ଲେଖିବେ । ସମସ୍ତଚିତ୍ର ଶ୍ରେଣୀରେ ଚଙ୍ଗାଯିବ ।
- ୧ ୯ ପିରିଅତର ଏଇ ପାଠରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ – ତ ଓ 'ତ'କାର (୨), ତ, ଯ, ସ ଚିହ୍ନିବା ଓ ପଡ଼ିବା, ଚିତ୍ରଦେଖି ବାକ୍ୟପଡ଼ିବା, ସରଳବାକ୍ୟ ଗଡ଼ିବା, ୧୮ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗକରିବା, ଡାକଘର, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମନ୍ଦିରଜତ୍ୟାଦି ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦର୍ଶାଇବା, ବଡ଼-ସାନ ଦର୍ଶାଇବା, ପାଖ - ଦୂର ଅନୁମାନକରିବା ଓ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନକରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆମେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚ, ଟ, ମ, ର, ଗ, ଙ,
କ, ନ, ପ, ଆ, ଠ, ବ, ଲ, ଲୁ, ଅ, ଖ, ଛ,
ଣ, ତ, ଦ, ଜ, ଡ, ଭ, ଧ, ଶି, ଷ, ସ, ହ,
ଇ, ଉ, ଘ, ଭ, ଯ, ଯ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଶିଖିଲେ ।

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଆମେ ଶିଖିଥିବା ଏହି ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ
ଅ, ଆ, ଇ, ଉ, କ, ଖ, ଗ, ଘ, ଚ, ଛ, ଜ,
ଙ୍ଗ, ଟ, ଠ, ଡ, ଭ, ଣ, ତ, ଦ, ଧ, ନ, ପ,
ବ, ଭ, ମ, ଯ, ଯୁ, ର, ଲ, ଲୁ, ଶି, ଷ, ସ,
ହ କ୍ରମରେ ରହନ୍ତି ।

ଆସ ଶବଖୋଜି ଗୋଲ ବୁଲାଇବା ।

ଯେପରି – ଗରମ

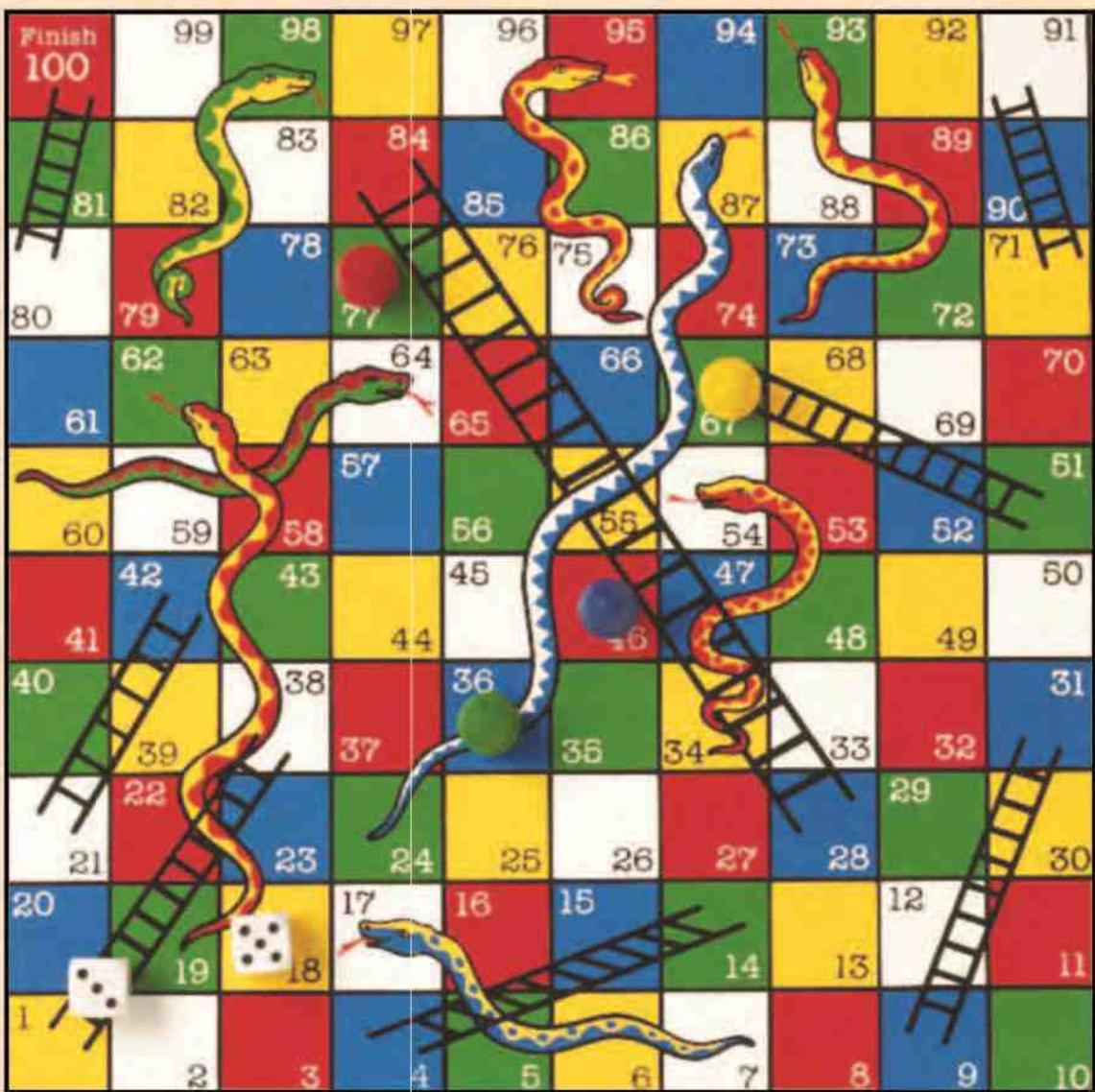
ତ	ଦ	ର	ପ	ର
ପ	ଟ	ତ	ବ	ସ
ଳ	ଗ	ହ	ନ	ର
ଥ	ର	ଟ	ଣ	ସ
ର	ମ	ଗ	ୟ	ଳ
ଖ	ବ	ର	ନ	ଳ

ଆସ ମନେପକାଇବା

ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଭଲଭାବେ ଦେଖିବାପରେ ବହି ବନ୍ଦ କରିଦିଅ ।

ଏବେ ମନେପକାଇ କେତୋଟି କେଉଁକେଉଁ ପଶୁ ଦେଖିଲ କହ ।

ବଦେ ଉକ୍ତଳ ଜନନୀ

ବଦେ ଉକ୍ତଳ ଜନନୀ.....

ଚାରୁ ହାସମୟୀ ଚାରୁ ଭାଷମୟୀ

ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ... । ୦ ।

ବଦେ ଉକ୍ତଳ ଜନନୀ

ପୃତ-ପ୍ରୋଧୁ-ବିଧୌତ-ଶରୀରା

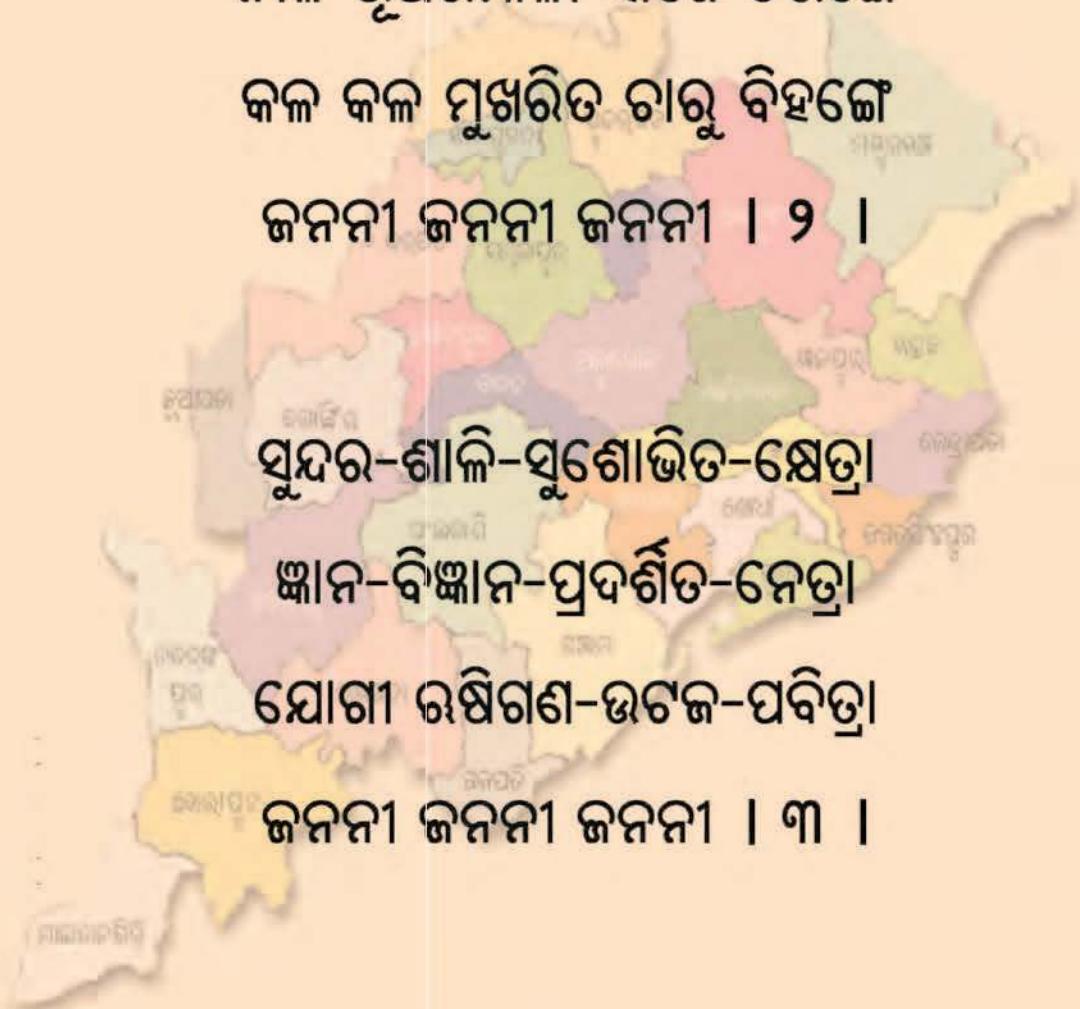
ତାଳ-ତମାଳ-ସୁଶୋଭିତ-ତୀରା

ଶୁଭ୍ର ତଟିନୀ କୂଳ ଶାକର ସମୀରା

ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ । ୧ ।

ଘନ ଘନ ବନ୍ଦୁମି ରାଜିତ ଅଙ୍ଗେ
ନୀଳ ଭୂଧାରମାଳା ସାଜେ ତରଙ୍ଗେ
କଳ କଳ ମୁଖରିତ ଚାରୁ ବିହଙ୍ଗେ
ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ । ୨ ।

ସୁଦର-ଶାଳି-ସୁଶୋଭିତ-କ୍ଷେତ୍ରା
ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ-ପ୍ରଦର୍ଶିତ-ନେତ୍ରା
ଯୋଗୀ ରକ୍ଷିଗଣ-ଉଚ୍ଚ-ପବିତ୍ରା
ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ । ୩ ।

ଆସି ରଙ୍ଗ କରିବା

